PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 246 ANTRADIENIS LIEPOS (JULY) 26, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Išmetė Šeimą Ant Gatvės, o Butą Užrakino

Nedavė Progos Nei Daiktus Išsikraustyti

MONTREAL, Que.—Montrealo policija, vykdydama padlock įstatymą, F. X. Lessardo šeimą išvarė ant gatvės, o namą užrakino.

Vienintėlė priežastis — įtarė Lessardą esant veikliu komunistu.

Išmetimas buvo toks staigus, kad Lessardams nebuvo duota laiko išsikraustyti savo daiktus, nes vyras dirbo.

Lesardai turi tris vaikus, kurie taipgi buvo išmesti į gatvę.

Prie Lessardo namų, reikšdami protestą, susirinko virš tūkstančio žmonių.

Prie namo dieną naktį stovi du policmanai, nes bijoma, kad pasipiktinę apylinkės gyventojai nenuplėštų spynos.

MONTREAL, Que.—Kadangi Lessardas nuplėšė nuo durų uždėtą spyną, policija, atstačius revolverius, jį suareštavo.

Civilių Teisių Sąjungo žada padlock įstatymo vykdytojus duoti į teismą ir bylą vesti net iki Privy Council, jei bus reikalas.

MIRĖ DU BEDARBIAI NUO PERDIDELIO IŠBADĖJIMO

TORONTO.—Laike dviejų pastarųjų sąvaičių Toronte iš badO mirė du pavieniai bedarbiai.

Bet miesto valdžia pašalpos nei buto del pavienių bedarbių neduoda—juos varo pas farmerius, kur taipgi jie nereikalingi.

Pavienių bedarbių padėtis labai kritiška.

ITALAI NEPAJĖGIA PRAMUŠT LOJALISTŲ APSIGYNIMO LINIJAS

VALENCIJA, Liepos 24. — Kiekviena fašistų dėta pastanga pramušti lojalistų apsigynimo linijas ties Viver ir Segorbe nuėjo niekais, kaip paduoda New York Times korespondentas, Matthews.

Jau dvylika dienų, kaip fašistai pradėjo puolimą, tikėdamiesi paimti Valenciją. Puolimui panaudojo visas į ofenzyvą įtraukti galimas jėgas: sutraukė apie 500 orlaivių, 150 baterijų artilerijos, arba 600 kanuolių, 100 ar 150 tankų, devynias "ispaniškas" ir tris itališkas divizijas, o šiandien arčiausioj vietoj nuo Valencijos jie randasi už 40 mylių.

Matyti, kad šios fašistų jėgos ima poilsį, nėra jokio pagrindido. Per visą puolimo laikotarpį fašistai mūšin metė visas jėgas. Nė visam kare taip smarkiai nebombardavo lojalistų, kaip dabar, bet visos atakos buvo atmuštos su dideliais fašistams nuostoliais. Korespondento manymu, visam Ispanijos kare nė viena ofenzyva fašistams taip brangiai neatsiėjo, kaip ši. Visą laiką pulti, o negauti pasisekimo, tai milžiniški nuostoliai.

Sakyti, kad liaudiečiai yra jau laimėjimo persvaroj irgi būtų apgaudinėti save, bet be didesnės užsienines pagelbos fašistai šios ofenzyvos laimėti nepajėgs. O jei dabar fašistai susmuks Valencijos fronte, tai kitos ofenzyvos nepajėgs padaryti ne tik šią vasarą, bet ir šiais metais. Tuomet Katalonijos fronte iš liaudiečių sulauks puolimą, nes čia liaudiečių puolimas visuomet yra galimas.

Šioj ofenzyvoj pirmu kart italai buvo pastatyti sunkiausių uždavinių atlikimui, ir senoji fašistų taktika — prasimušimas per silpniausias pozicijas nuėjo niekais. Tas parodo, kad pagerėjo lojalistų vadovybė taip, kad fašistai nepajėgia surasti silpnų vietų. O tas baisiai pakėlė visų respublikos karių entuziazmą. Be to, liaudiečių užfrontėse dabar visur randasi milžiniška atraga, tai "minkštų vietų" fašistams jau nėra.

PAVIENIŲ BEDARBIŲ PADĖTIS
Paveikslas parodo pavienius Toronto miesto bedarbius, gulinčius parke, muzikos stande. Tokių bedarbių Toronte yra virš pusės tūkstančio.

Kuomet Bedarbiai Miega Parkuose, Turčiai Kraunasi Šimtus Milijonų Dolerių

ŠIEMET DIVIDENDŲ IŠSIDALINA DANGIAU, NEGU PERNAI

Didesnė Pusė Pinigų Eina į Užsienius

Kuomet virš milijono Kanados bedarbių kenčia, nes tenka gyventi dideliame skurde; kuomet tūkstančiai pavienių bedarbių nektimis miega parkuose, vagonuose ir kur papuola,—turčiai kraunasi šimtus milijonų dolerių.

Apskaičiuojama, kad per 7 mėnesius Kanados kapitalistai dividendais išsidalino $170,200,000. Penkiais milijonais daugiau, negu per tą laiką pereitais metais.

Didesnė pusė šių dividendų išplaukia už Kanados sienų, nes kompanijų šėrininkai yra užsieniečiai.

Užsienio kapitalistai Kanadoj daro didesnius pelnus, negu kur kitur, nes čia jiems daug padeda valdžia. Tarifai padeda jiems palaikyti aukštas prekių kainas. Paskui seka valdžių reakcija prieš unijas. Kuomet tos pačios kompanijos savo darbininkams Suvienytose Valstijose moka po 5 dolerius į dieną, Kanadoj mopo po 4-3 dol. į dieną ir mažiau.

CHILDS KOMPANIJA PER METUS GAUNA $15,000,000

TORONTO, Ont. — Childs kompanija, kuri laiko 90 restoranų Suvienytose Valstijose ir Kanadoj, metinių pajamų pereitais metais turėjo $15,000,000. Jos kapitalas siekia $20,503,311.

Ši kompanija samdo 7,000 darbininkų. Nekuriems darbininkams moka tik po $2.36 į sąvaitę. Kitiems moka kiek daugiau, bet mažai kam daugiau $10.00 į sąvaitę.

Štai delko Toronte 70 darbininkų išėjo į streiką ir reikalauja geresnio atlyginimo.

R. S. F. S. R. PARLAMENTĄ SVEIKINO VALSTIEČIŲ, KAREIVIŲ DELEGACIJOS

MASKVA, SSRS. — Nesenai išrinktam RSFSR parlamentui susirinkus posėdžiams, į parlamento rūmus atėjo didelės valstiečių ir kareivių delegacijos pasveikinti.

Kiekviena delegacija atsinešė su savim atatinkamas vėliavas ir obalsius.

Parlamente atstovai iškėlė viršun nekurių komisariatų darbo trūkumus. Kritika, žinoma, buvo draugiška, siekianti pataisymo blogumų.

Japonai Nesiliauja Provokavę Susikirtimus Su SSRS

MASKVA. — Praeitą penktadienį Sovietų Sąjungos užsienio komisaras Litvinovas atmetė Japonijos reikalavimą ištraukti iš kalvos, esančios prie Hasang ežero, Sovietų kareivius.

Japonijos ambasadorius nurodinėjo, kad ta kalva priklauso Mandžukui ir grąsino, kad jei Sovietai neištrauks kariuomenės, tai japonai "padarys išvadą."

Litvinovas jam nurodė, kad ta kalva ir aplinkinis žemės sklypas priklauso Sovietam pagal Rusijos-Kinijos sutartį, padarytą 1869 metais. Japonai spyrėsi, kad ta sutartis nebuvo paskelbta, tad ir neturinti reikšmės. Tuomet Litvinovas jam atkirto, kad ir Japonija neskelbia savo sutarčių, pavyzdžiui, su Vokietija ir Italija prieš Komunistų Internacionalą sutarties.

Prie to Litvinovas užprotestavo prieš įsiveržimą į Sovietų atstovybę Tokio mieste ir pastebėjo, kad "Japonija su savo grumojimais ir baubais nieko nelaimės."

Ant rytojaus atėjo žinių iš Kabarovsko, kad du japonų laiveliai netoli Vidnoje išlaipdino kariuomenęį Faingov salą. Jie apšaudė praplaukiantį Sovietų laivą. Sovietų kariai atsišaudė, sužeidė du japonus, atėmė kulkosvaidį, penkis šautuvus ir tam tikrą kiekį amunicijos.

Liaudies Balso Piknikas Montreale Puikiai Pavyko

Dalyvavo Apie 700 Montrealo Lietuvių

MONTREAL, Que.—Nors per kelias paskutines dienas oras Montreale ir apylinkėj buvo netikęs, ant sekmadienio pasitaisė—buvo labai gražus ir tinkamas piknikui.

Piknikas visais atžvilgiais nusisekė. Apskaičiuojama, kad piknike buvo apie 700 lietuvių.

Taipgi piknike dalyvavo svečių ir iš Rochesterio, N. Y.

Drg. Melnikas išreikšdamas savo patirtus įspudžius, užkvietė Montrealiečius menininkus, ypatingai jaunuolius, kad su savo programa atvyktų į Rochesterį.

Piknikas buvo labai įdomus savo programa. Buvo įvairių žaidimų, lenktynių ir t.t.

Piknike dalyvavo ir Liaudies Balso administratorius Z. Janauskas. Atrodo, kad jis turėjo didžiausią darbymetę, nes daugelis norėjo pasimatyti.

Toks skaičius lietuvių Liaudies Balso piknike rodo, kad Liaudies Balsas ir jo palaikomas pažangus Kanados lietuvių judėjimas Montreale turi daug šalininkų.

Apie pačias pikniko pasekmes rengėjai praneš vėliau.

U.S.A. REIKALAUJA DERYBŲ DEL AMERIKOS ŽMONIŲ MEKSIKOJ

WASHINGTON. — Amerikos valstybės ministeris C. Hull pareikalavo, kad Meksikos valdžia eitų į derybas su Jungtinėmis Valstijomis kas liečia Amerikos piliečių žemes, kurias paėmė Meksikos vyriausybė per 11 paskutinių metų. Tos žemės esančios vertos apie $10,000,000.

Hull priminė Meksikos ambasadoriui, jog pagal tarptautinius įstatymus turėtų būt atlyginta amerikiečiam buvusiam savininkam.

KANADOS KOMUNISTŲ PARTIJOJ ŽYDŲ TIK 450

TORONTO, Ont. — Daugelis antisemitų vis šaukia, kad visi komunistai žydai. Tačiau faktai rodo, kad taip nėra.

Komitetas, susidedąs iš žydų ir kitų rasių, sudarytas skleidimui broliškumo tarp įvairių rasių, skelbia, kad Komunistų Partijoj žydų yra tik 450, nors Komunistų Partija narių turi virš 15,000.

Tas pats ir kitose šalyse.

ORLAIVIS NUKRITO Į 50,000 ŽMONIŲ MINIĄ

BAGOTA, Kolumbija, Liepos 24.—Netoli Bagota miesto šiandien atsibuvo Simon Bolivaro, kareivio ir devyniolikto amžiaus kovotojo už šios šalies nepriklausomybę, 155-to gimtadienio paminėjimas. Ta proga buvo didelis militarinis paradas ir Campo de Marte įšventinimas. Į iškilmes atvyko Peru, Bolivijos, Ekvadoro, Venezuelos ir kitų kaimyninių valstybių atstovybės.

Leitenantas Abadia su orlaiviu virš 50,000 žmonių minios darė oro akrobatiką. Bedarant orlaivis atsimušė į diplomatinės platformos stogą, paskui į prezidento platformą ir degdamas nukrito į žmonių minią. Kilo baisi panika—30 žmonių žuvo ir 150 sužeista. Prezidentas išliko sveikas.

Maskvoj Paradavo 35,000 Atletiško Jaunimo

MASKVA, Liepos 24.—Šiandien Maskvoj Raudonojoj, aikštėj atsibuvo vienas iš gražiausių paradų: prieš Lenino mauzolejų, kur stovėjo Stalinas, Vorošilovas, Kaganovičius, Kalininas, Litvinovas, Dimitrovas ir kiti valstybės vadai ir užsienio svečiai, paradavo 35,000 atletiškų jaunuolių — atstovaujančių 30,000 klūbų, turinčių 10 milijonų narių.

Lavintų sportininkų minia skendo vėliavų, milžiniškų dekoracijų, tautinių drabužių ir įvairių pagrąžinimų jūrėje. Jaunuoliai nešėsi plaukiojimo baseino modelį, automobilių, tankų ir buvusios šiaurės ašigalio stovyklos modelį. Visuose modeliuose vaizdavo darbo praktiką. Plaukiojimo baseine ėjo visas darbas, "šiaurės ašigalio stovykloje" matėsi Papanino grupė ir profesorius "Šmidtas."

Virš tankų, laivų, plevėsavo obalsis: "Jei karą sukels priešai, mes sumušime juos sausumoj, jūroj ir ore."

Parade buvo nešama Stalino figūra, kurią buvo apsupę vaikai su gėlėmis, o virš jos plevėsavo obalsis: "Mes ačiuojame Stalinui už laimingą kūdikystę."

Pravda paskelbė, kad išbujojus sportui, Maskvos keturiolikos metų amžiaus berniukas dabar trimis coliais aukštesnis, trylika svarų sunkesnis, coliu ir ketvirtdaliu storesnis per krūtinę, negu buvo prieš dešimts metų to pat amžiaus jaunuolis.

Liaudies Balso Piknikas Toronte Įvyks Rugpiūčio-August 14 Dieną. Visi Rengkitės Dalyvauti.

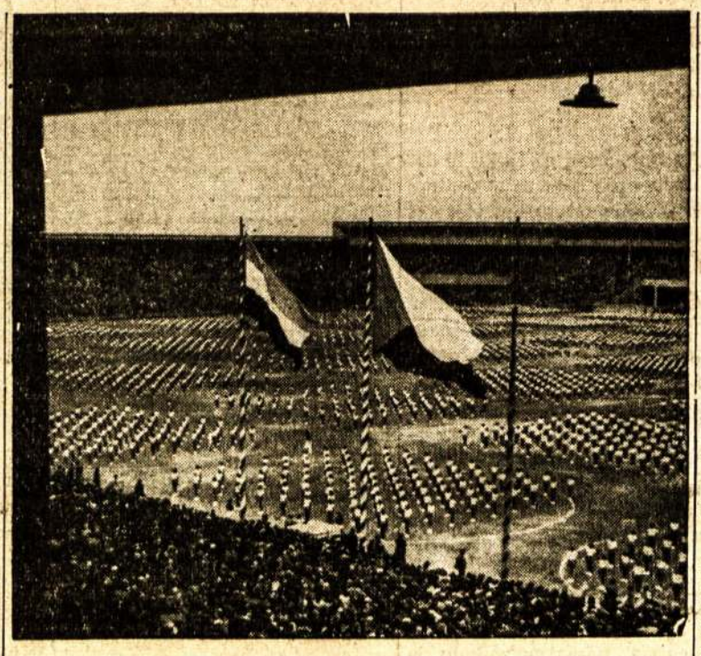

30,000 NARIŲ PASAULIO SAKALŲ PARODO KĄ ŽINO GIMNASTIKOS SRITYJE
Laike masinės parodos Masaryk Stadione, Pragoj, dalis tų tūkstančių, kurie susirinko į Čekoslovakijos sostinę dalyvauti Sakalų festevalyje. Žemai, matyti prie Čekoslovakijos vėliavos Jugoslavijos emblema, parodymui draugiškumo iš Jugoslavijos pusės dalyvavusiems svečiams.

Anglijos ir Francijos Karo Vadai Turėjo Pasitarimus Ir Sudarė Militarinę Sutartį

ANGLIJA LIEPIA ČEKOSLOVAKIJAI PAKLAUSYTI HITLERIO

Čamberlenas Dar Vis Stengiasi Sudaryti Keturių Jėgų Sutartį

PARYŽIUS, Liepos 24.—Anglijos karo sekretorius Belišа-Hore šiandien užbaigė visą eilę pasitarimų su Francijos ministeriu pirmininku Daladieriu, generalinio štabo viršininku generolu Gamelinu ir kitais, ir grįžta į Londoną.

Abiejų pusių atstovai atsisakė duoti spaudai platesnį pareiškimą apie pasitarimų rezultatus, bet diplomatiniai rateliai teigia, kad po Anglijos karaliaus vizito ir šių pasitarimų abiejų valstybių generaliniai štabai ir vėliavos pasidarė kaip vienos valstybės.

Sutartis padaryta vaduojantis taikos išlaikymu. Apie taiką kalbėjo Anglijos karalius, apie ją kalbėjo ir Francijos galvos. Pastarosios užsienio reikalų ministeris Bonnet pareiškė, kad niekad abiem šalim nebuvo tokio didelio reikalo bendradarbiauti del taikos išlaikymo, kaip dabar.

Už taiką ir demokratiją kalbų pasakyta daug ir gražių, bet tuo pačiu laiku Anglijos užsienio politika vistiek pasiliko labai miglota. Per jos užsienio reikalų konceliariją Hitleris siekia keturių jėgų santarvės. Į šią santarvę turėtų įeiti Anglija, Francija, Vokietija ir Italija. Pirmasis santarvės uždavinys būtų priversti Čekoslovakiją nusileisti Hitleriui, suteikiant sudetams neribotą autonomiją. Šiuo klausimu buvo kilęs sumanymas, kad reikia šaukti keturių valstybių konferenciją, bet vakar Anglijos užsienio kanceliarija pareiškė nusivylimą. Sako, nežiūrint kaip Anglija ir Hitleris benorėtų tokios keturių jėgų santarvės, Francija jai pasipriešintų.

Tokiam pasitarimui Francija nepritaria dar ir delto, kad Anglijai, Francijai, Vokietijai ir Italijai svarstyti Čekoslovakijos vidujinius reikalus be jos pačios dalyvavimo pasitarime būtų negražu. O dar daugiau, į tą pasitarimą neįsileisti Sovietų Sąjungą, reikštų ignoruoti vieną didžiausių santarvininkų.

Anglijos valdžiai pritarianti spauda skelbia, kad Čamberlenas tą daras "norėdamas išgelbėti taiką," nes ir Hitleris rodąs taikingumą. O Čekoslovakijos spauda skelbia, kad Londonas nori bendradarbiauti su Berlynu, atmokant Čekoslovakijos išlaidomis.

Vokietijos nazių spauda dar vis begėdiškai puola Čekoslovakiją, kaltindama, būk pastaroji nieko neruošianti tautinių mažumų klausimu, o Čekoslovakijos vyriausybė skelbia, kad tautinių mažumų statutas bus paskelbtas greitoj ateityj.

LONDONAS. — Hitlerio pasiuntinio Wildemano ir Čamberleno pasitarimui nepajėgus nustatyti Francijos prieš Čekoslovakiją, šiandien viena Anglija pasiuntė Čekoslovakijai stiprų pareiškimą, reikalaudama suteikti Čekoslovakijos naziams autonomiją.

Anglijos ministeris Čekoslovakijai, Basilius Newton, praeitą šeštadienį atlankė Čekoslovakijos ministerį pirmininką Hodzą ir darė spaudimą. Taip pat šis anglas darė pasitarimus ir su Čekoslovakijos nazių vadais.

Naujojoj Anglijoj Siaučia Didžiuliai Potvyniai

NEW YORK, Liepos 24. — Naujojoj Anglijoj jau kelios dienos kaip tęsiasi dideli lietūs, kurie gniuždo javus, neša tiltus ir daro milžiniškus nuostolius, kurių jau priskaitoma iki trijų milijonų dolerių.

Potvyniai daugiausia palietė Massachusetts ir Rhode Island valstijas: Pawtucket ir Blackstone upių vanduo išsiliejo per krantus ir išvijo šimtus žmonių iš namų.

Woonsocket miestelio didelė dalis yra po vandeniu, kai kur net dešimts pėdų gylio. To pasekmėje uždaryta keletas fabrikų.

Connecticut valstijos šiaurrytinėj dalyj tabako augintojams potvyniai padarė apie milijoną dolerių nuostolių.

ARABŲ RINKOJ SPROGO DIDŽIULĖ BOMBA

HAIFA, Palestina, Liepos 25. —Arabų rinkoje, šiandien sprogo šį mėnesį antra didžiulė bomba, kuri mirtinai suplėšė 39 arabus ir apie 60 sužeidė.

Po pragariško sprogimo pasireiškė didelis ambulansų judėjimas, kurie laikinai suparaližiavo viso miesto trafiką.

Sprogus bombai ir vėl pasireiškė tarp žydų ir arabų labai įtempta padėtis. Arabai pradėjo organizuotis atakai ant žydų, o pastarieji užsidarinėti krautuves.

Anglai, bijodami naujų didelių susikirtimų, iš Jeruzalemo į Haifą pasiuntė kariuomenės dalis.

Visoj Palestinoj labai įtempta padėtis: laike paskutinių trijų dienų padaryta eilė pasikėsinimų, suareštuota pusantro tūkstančio žmonių, o trijų sąvaičių laike 131 užmušta ir 300 sužeista.

Kinijos Vadas Giria Sovietus Ir Komunistus

Komunistai Geriausia Supranta Šalies Reikalus

HANKOW, Kinija.—Nors Kinija per metus laiko neteko 500,000 vyrų sužeistais ir užmuštais, pareiškė Čiangkaišekas, Kinijos vadas, priešo planai greitai užkariauti Kiniją išardyti. Bet to dar neužtenka. Norint laimėti. Kinijai reikia daugiau vienytis ir mobilizuotis.

Be to, jis pažymėjo, draugingos Kinijai šalys turi Kinijai padėti. Čia jis išreiškė padėką S.S.R.S. ir kitoms šalims, kurios nuo pat pradžios karo duoda pagelbą.

Užklaustas, ką jis mano apie Kinijos komunistus, jis atsakė:

"Šiandien prieš mus stovi tik vienas klausimas,—visos tautos gyvybė ar mirtis.

"Kinijos Komunistų Partijos pareiškimas, kuriame ji pasisakė už didvyrišką kovą įgyvendinimui trijų populiarių Sunjatsėno principų, liūdyja, kad ji šiandien Kinijoj yra reikalingesnė, negu kada nors pirmiau.

"Vieninga vadovaujanti jėga labai reikalinga. Faktai rodo, kad Komunistų Partija puikiausiai supranta tautai prieš akis stovinčias užduotis ir aiškiai parodo savo širdingumą kas liečia vienybę ir šalies gelbėjimą."

ANGLŲ DARBIEČIAI REIKALAUJA ATSITEISTI AMERIKAI

LONDON. — Darbiečiai ir liberalai Anglijos seime, tame skaičiuje ir lordas Lothian, reikalavo, kad Anglija pradėtų atsiteist Amerikai karo skolas.

Valdžios narys lordas Stanhope pareiškė, kad Anglija planuoja "prie progos" pradėt derybas su Amerika del tų skolų mokėjimo, bet, girdi, jos turės būt sumažintos.

Japonai Veržiasi Prie Poyang Ežero

HONG KONG, Liepos 25.—Anglai sužinoję, kad japonams pavykę apgriauti kinų fortifikacijas, esančias prie Yangtse upės įtakos į Poyang ežerą ir pasivaryti pirmyn. Tuo pavojus pasidaręs netoliese esančiam Kiukang miestui.

Kinų karo vadovybė pripažįsta, kad fortifikacijos apgriautos, bet sako, kad karui pasiaukavę kiniečių batalijonai gina ežerą ir gins iki paskutinio vyro.

Šešiolika japoniškų orlaivių šiandien užpuolė Kantoną ir numetė 20 bombų. Nuostoliai nežinomi.

NUMATO GERĄ KVIEČŲ DERLIŲ

OTTAWA, Liepos 25.—Agrikultūros ministerijos apskaičiavimu, šiais metais vakarų Kanada duos apie 300 milijonų bušelių kviečių. To pasekmėje pradėjo kristi kaina, bet valdžia stengiasi nustatyti 87½ centus bušeliui.

ŠVENTOSE KNYGOSE GABENO NARKOTIKUS

PARYŽIUS, Liepos 25. — Francijos slaptoji policija šiandien suareštavo broklynietį, Leiferį, kuris save pasivadino rabinu ir įlipinęs į talmudų viršelius mėgino išsiųsti į Jungtines Valstijas dvidešimts tūkstančių dolerių vertės narkotikų.

FAŠISTAI GIRIASI LAIMĖJĘ VAKARŲ FRONTE

HENDAYE, Liepos 25.—Fašistai paskelbė, kad generolui Miajai sukoncentravus didesnes jėgas Valencijos apgynimui, jiems pavykę padaryti ataką Estremadura provincijoj, netoli Partugalijos ir užgriebti 3,125 ketvirtaines mylias teritorijos.

Fašistai sako, kad čia liaudiečiai nepadarę pasipriešinimo, bet palikę 10,000 granatų ir daug automobilių.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Rūpinkimės Bedarbiais

Kadangi dabar labai daug kalbama apie kovą už taiką ir demokratiją, nejučiomis pamirštama kalbėti apie žmonių gyvenimo sąlygas. Tačiau faktai rodo, kad apie žmonių gyvenimo sąlygas reikia daugiau kalbėti ir atkreipti atydą į kovą už jų būvio pagerinimą, ypatingai bedarbių padėties pataisymą.

Štai tokiame Toronte, kuris skaitomas turtingiausiu miestu Kanadoje, yra virš pusės tūkstančio pavienių bedarbių, kurie naktimis miega parkuose ant suolų, o daugumoje atsitikimų ir ant žemės. Tie, kuriems pasitaiko proga įlysti į orkestrų standus, skaitosi "laimingais."

Nedaug smagiau gyvena ir tie tūkstančiai bedarbių su šeimynomis, kurie gyvena iš pašalpos. Iš jų reikalaujama neturėti radio, automobilių ir kitų gyvenimo patogybių. Visas jų džiaugsmas—keli centai pašalpos del gyvybės palaikymo.

Tik įsivaizdinkite, Kanadoj iš pašalpos gyvena virš milijono žmonių. Keli šimtai tūkstančių bedarbių panašiai bastosi po parkus, kaip kad pusė tūkstančio pavienių bedarbių Toronte.

Tokia padėtis labai pavojinga ir demokratijai. Žmonės, kuriems demokratija suteikia tokį gyvenimą, nematys reikalo ją ginti, nes nėra už ką. Jiems tas pats ir prie fašizmo ar kurios nors kitos kapitalistinės valdžios. Visų demokratijos mylėtojų užduotis kovoti ir už darbo žmonių būvio pagerinimą, nes sausa žodžio, susirinkimų ir spaudos laisve žmonės sotūs nebus. Demokratija ir yra tam reikalinga, kad prie jos galima užsitikrinti geresnį gyvenimą. O jei ji to neduoda, tuomet ji atsistoja į pavojų.

Kas dar svarbu priminti, tai kad bedarbių klausimas turi tiek pat apeiti ir tiems, kurie dirba. Jei dirbantieji jausis pasitenkinę, neišties rankos skurstantiems, tuomet bus sunku išsaugoti savo laimėjimus. Bedarbiai, iš vienos pusės, negalės nieko pirkti ir tokiu būdu nebus darbo. O iš kitos pusės, jie niekad nebus talkininkais organizuotiems darbininkams. Išnaudotojai, tokiu būdu, visuomet turės plačias mases laužymui streikų. Bedarbių desperacija pasinaudos ir reakcija, karo ruošėjai. Daugeliui bedarbių bus geras ir karas, nes jis jiems žada jei ne darbą, tai nors karišką duoną.

Tačiau, reikia atsiminti, šiuo laiku iš dirbančiųjų pusės jaučiamas atšalimas nuo judėjimo. Dauguma dirbančių jaučiasi pasitenkinę ir neberodo reikalo lankytis į susirinkimus arba imti kokį nors darbą organizacijose.

Laiko pataisymui šios klaidos dar yra, tik reikia subrusti.

Du Atsižymėjimai

Paskutiniu laiku pasižymėjo du lakūnai—milijonierius lakūnas Hughes ir paprastas lakūnas Corrigan. Pirmasis apskrido apie žemę moderniškiausiu orlaiviu, o antrasis iš Kalifornijos atskrido į New Yorką ir iš New Yorko nuskrido į Dubliną, Airijoj, 9 metų senumo orlaiviu. Bet koks skirtumas buržuazinės spaudos atsinešime linkui tų dviejų lakūnų.

Kadangi Hughes yra milijonierius, jo žygis keliamas į padanges. Jis daromas nepaprastu didvyriu. Gi Corrigan, kaipo paprastas lakūnas, palyginti, visai mažai minimas.

Tačiau, analizuojant abiejų žygius, gaunasi išvada, kad Corrigan yra kelis kartus didvyriškesnis, negu Hughes. Hughes skrido moderniškiausiu orlaiviu. Jo orlaivis turėjo visokius prietaisus. Be to, jis skrido sustodamas. Reiškia, Hughes skridimas nieko ypatingo neturi, išskiriant tą faktą, kad jis skrido apie žemę ir daug greičiau apskrido, negu Postas. Bet tas faktas skridimo nepastato į nepaprastumą. Corrigano skridimas jau skirtingesnis. Pirmiausia, jo orlaivis prastas, senas .Neturėjo reikiamų prietaisų, išskiriant porą kompasų. Kita, jis skrido vienas. (Kartu su Hughes skrido keturi jo draugai). Tačiau jis sekmingai nuskrido į Dubliną perskrisdamas Atlanto vandenyną. Jeigu Hughes būtų turėjęs skristi tokiam orlaivyje, veikiausiai nebūtų mėginęs.

Panašiai yra daugelyje atsitikimų. Jei turtingas žmogus, tai kad jis ir nesąmonės nukalba, vistiek jo kalba išnešiojama po visą pasaulį. Kas dar stebėtina, kad daugelis tiki. O jei ką atlieka darbininkas, tuomet visai tylima. Pavyzdžiui, kuomet mirė lietuvis turtuolis Oklainis (Oklandas), laikraščiai dėjo paveikslus, prirašė ištisus puslapius, o kuomet miršta kiti lietuviai arba juos kur sutraiško traukinio ratai—nei pusės žodžio. Jei darbininkiškos spaudos nebūtų, niekas ir nežinotų, kad jie buvo ant svieto.

Šis faktas liūdyja, kad darbininkų spauda del darbo žmonių klasės yra tiek pat svarbus dalykas, kaip ir duona. Be jos darbo klasė būtų visai be spaudos. Turčių spauda skirta turčių klasei.

Melas Ant Melo

Nesenai Globe and Mail buvo išgalvojęs, kad Aberhartas nori įvesti Albertoj padlock įstatymą, atsuktą prieš fašizmą. To išgalvojimo tikslas buvo parodyti visuomenei, kad ne tik Duplesis griebiasi padlock įstatymo, bet ir Social Credit valdžia sulaikymui savo priešų atakų, todel reikalauti tokio įstatymo panaikinimo visai neapsimoka.

Dabar pradėjo plačiai rašyti apie Sovietų Sąjungos atakas ant japonų. Girdi, Sovietų Sąjunga, pasinaudodama Japonijos karu Kinijoj, užėmė Japonijos teritoriją, kad pabauginti Japoniją ir priversti sulaikyti atakas ant kinų.

Kas dar pažymėtina, kad prie Globe and Mail prisidėjo ir kiti laikraščiai. Tiesa, kiti laikraščiai nesako, kad Sovietai užėmė Japonijos žemes, tačiau aiškina, kad Sovietai tyčia lendą į Japonijos teritoriją, kad paerzinti Japoniją ir tokiu būdu neduoti Japonijai ištraukti armiją iš Mančuko sustiprinimui fronto Jangtze upėje.

Bet tai ir vienų ir kitų grynas melas. Sovietų Sąjunga jokių provokacijų nedaro. Ji sargybas stato tik ant savo žemės. Japonų rėksmas tik tam, kad sukelti opiniją, būk Sovietai provokuoja karą.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Liberalinis Žurnalistas Apie Fašistų ir Komunistų Ekonomiją

Nazių planingumo galas ar teisingiau, du galai, sukabinti kartu yra savim pasitikėjimas ir karas. Sulyg rašytojo Cole, fašistų vyriausia dokryna yra privatinių užsiėmimų globojimas ir jų užlaikymas, valstybei prižiūrint industriją, bet neimant tiesioginės vadovybės. Čionai yra truputį panašumo į Naująją Dalybą. Abiejuose atsitikimuose dedamos pastangos pastatyti ant kojų nacionalinę ekonomiją ir palaikyti veikiančia. Skirtumai rymo principiniuose pasimojimuose, vadinamoj "kontrolėj." Pirmaeilė pumpa atsisako veikti, nes biznis neatėina laiku. Biznio neatėjimas laiku yra uždrausta (verboten) Vokietijoj. Hitleris paaukuoja viską — net liaudies reikmenis ir jų gyvenimo standartą — jo išgalvotam keturių metų planui. Kol šie planai realizuojami, jie apima tam tikrą nacionalę savižudystę. Viena viltis yra tai plėšikavimo pasisekimas.

Tuomet kas apie Sovietų planingumą? Pirm atsakysim šį klausimą, paklausime rašytojo Cole kito klausimo; Kokias būtiniausias ypatybes turi turėti nacionalės ekonomijos planingumas? Jis atsako, kad tos ypatybės yra trys: Pirma, kaip galint skubi likvidacija įplaukų formų, kurios atplaukia ne iš asmenų įdėto darbo, bet iš turėjimo nuosavybės produkcijos įrankiuose, arba iš reikalavimų, pagrįstų ant kapitalo investmentų ir paskolų. Antroji planingumo ypatybė reikalauja, kad visiems piliečiams būtų užtikrintos minimum įplaukos, atsakančios patenkinti jų gyvenimo būtinus reikalus. Ir trečioji ekonomijos planingumo ypatybė — likusių produktų kaip galint proporcingas išsidalinimas, atsižvelgiant į asmeninio patvarkymo įdėtą vertę, bet nustatant maksimumo rubežių, kad nedavus susiformuoti naujiems klasiniams skirtumams naujoje formoje.

Šis apibudinimas reiškia tą, kas šiandien vyksta Sovietų Rusijoj. Rusijos komunizmas kai kada būna vadinamas "valstybiniu kapitalizmu." Tačiau nuo to yra aiškus atrubežiavimas. Vienas dalykas—Sovietų Sąjunga produktuoja viską, ką tik ji pajėgia, ko nėra nė vienoj kapitalistinėj šaly, išskiriant Vokietiją, kurios produkcija sukoncentruota karo reikalams. Dar daugiau, Sovietų Sąjunga nestumia savo piliečių į bedarbę ir iš to paeinantį neturtą, kas pasireiškia del produktyvių šaltinių sugriuvimo, jiems esant atskirose rankose. Ir šis yra tas, ką laisvai daro Anglijos ir Amerikos kapitalas. Sovietų Sąjungos planai yra už išteklių, o kapitalizmo planai—jei jie yra—už nedateklių. Ekonomikas Cole užbaigia savo knygą šiais žodžiais: "Mano galutina išvada yra ta, jei mes nenorime pasaulį paversti į pavergtų žmonių ginkluotą lagerį, mes turime planuoti už išteklių, suvaldant kapitalistinę sistemą."—**Herbert Huestis**, Toronto Daily Star korespondentas, nagrinėdamas fašistinę ir komunistinę ekonomiją.

Ispanijos Liadies Paramai Aukos

MONTREAL. —Paskutinėmis dienomis keli draugai ir draugės grąžino blankas su aukomis, surinktomis Ispanijos liaudies paramai. Draugė J. Narušević ienė surinko $7.50, Vieškelienė $1.20, A. Šuplevičienė 70 centų, Aleksandravičienė $1.04, J. Narušević ius $1.32, Balčiūnaitė 25 centus ir Lukoša 20 centų. Viso $12.21.

Taip pat paskutiniame paskelbime, tilpusiame Liaudies Balso 241 numeryje, įvyko klaida. Parašyta, kad Petrauskas pridavė 25 centus, o turėjo būti 35 centus. Taipgi bendra suma buvo $15.50, o turėjo būti $15.55. Tokiu būdu viso labo surinkta $27.76.

Be to, per draugą K. Kilikevičių gauta keturi doleriai nuo draugės A. Zdanauskienės iš Bellevue, Albertos.

Visiems aukavusiems ir aukų rinkėjams komiteto vardu tariu širdingą ačiū.

V. Š.

FRANKAS GAUNA ĮSAKYMUS

"Tu turbūt manai, kad čia tavo ataka! Jau čia per daug laisvės del užsienio karininko, vokiečių armijoj."

(Šitas paveikslas yra perspausdintas iš brėžynio Boris Efimovo, tilpusio Sovietų satyros žurnale "Krokodilas.")

Laiškas Iš Ispanijos

Brangūs Draugai!

Senai kaip rašiau jums laišką. Už tai dovanokite. Pranešu, kad aš dar krutu po biskį. Esu sveikas ir linksmas, tik nesijaučiu gerai, nes nežinau kur randąsi mano mylimi draugai: Malickas, Butrimas ir Zdanauskas. Mat aš apleidau brigadą kovo 31 dieną ir per 30 dienų išbuvau ligoninėj, o dabar randuosi užfrontėj. Parašiau draugams laišką, bet kol kas negaunu jokio atsakymo. Gal draugai parašo jums, prašau apie juos pranešti.

Liaudies Balso negaunu jau du mėnesiai. Žinau, kad jūs siuntinėjate, bet kaip aš nestoviu ant vietos, tai sunku mane ir surasti, o laikraščiai labai greitai dingsta, nes juos paimabile kas perskaityti.

Pasiilgau draugų: **Butrimo, Malicko ir Zdanausko.** Labai geri draugai . . . Niekaip negaliu jų pamiršti . . . Visi kartu apkasuose diskusavom kas dedasi pasaulyje ir visad buvom linksmi. Negązdindavo mus nė priešų kulkos, kurių per dienas ir naktis per mūsų galvas pralėkė šimtai tūkstančių. Kada eidavom pirmyn, nors baisiai zvimdavo, staugdavo ir rausdavo žemę, sukeldamos debesius dulkių, priešų kulkos buvo nebaisios ir mūsų nesulaikydavo. Juk mūsų armija susideda ne iš kokių bailių, bet iš pasiryžusių vyrų sutriuškinti kruviną fašizmą. Tokiais buvo ir mano draugai. Tiktai kuomet prisieidavo trauktis atgal, truputį būdavom nervuoti.

Žmonių priešai pasivarė pirmyn, bet tas nieko. Jie susilauks ko niekad nesapnavo. Fašizmui pasaulyje vietos neturi būt.

Gavau laišką iš Kanados, Draugas rašo, kad ir Kanadoj fašistai pradėjo keiti galvas. Draugai nelaukit iki fašistai įsigalės, sulyg išgalės veikite ir dėkite savo proletarišką batą tam siaubui ant sprando. Aš noriu atkreipti domę į tuos, kurie dar svyruoja. Draugai, jei nedėsite savo proletariško bato kruvinam fašizmui ant sprando, tai ateis laikas, kada turėsite atsistoti po jų kulkomis, kurios kunigų yra pašventintos.

Sveikinu Liaudies Balsą kaipo dukart-sąvaitinį ir linkiu greitoj ateityj išleisti triskat sąvaitiniu, arba dienraščiu. Siunčiu proletariškus linkėjimus jums Liaudies Balso štabui ir visiems Kanados lietuviams—draugams ir draugėms.

Su proletariškais linkėjimais.

Salud!

P. Bepirštis

Šiaulių Kalėjimo Kalinių Atsišaukimas

(Pabaiga)

Bendrai, kaipo taisyklė, džiovininkai ir net sifilitikai nėra izoliuojami. Džiovininkas IVAŠKEVIČIUS (kriminalinis) jau senai skrepliuoja kraujais, bet vis dar buvo laikomas bendroj kameroj. Tik prieš kelias dienas kitiems kaliniams griežtai užprotestavus, jis buvo įgrūstas į mažą vienutę kartu su kitais dviem džiovininkais.

Bendroje jaunuolių kameroje, kur sėdi pol. kal. DAGYS, LIČHTAS ir kt., laikoma 3—4 nepagydyti sifilitikai, kurių vienas dar visai nesenai tepradėtas gydyti, atseit apkrečią. 71 kameroje (bendroje), kurioj sėdėjo viena nesenai paliuosuota politkalinė, laikoma apkrečiama sifilitikė—prostitutė Skandūnaitė, turinti po pažastim bubonus.

Trachoma sergantieji 4 asmenys tame skaičiuje ir polit. kal. ALB. GARIJONIS, laikomi sugrūsti ankštoje, 2 žingsnių pločio ir 4 su puse žingsnio ilgio vienutėje, kur tėra tik viena lova. Miegot tenka ant grindų. Tarp čiužinių jokio tarpo nelieka, o nuo jų kilnojimo nuolatos kyla dulkių debesys. Pats trachomuotųjų gydymas atliekamas nevalyvai, nes gyd. GOGELIS nesiteikia nusiplauti rankų apžiūrėdamas minėtus ligonius.

Daugelis polit. kalinių visai negydomi, nors jų sveikata yra pakirsta ir reikalauja ilgesnio ir rimtesnio gydymo.

Polit. kal. Fulgis MĖLYNIS nuo reumato ar kaulų tuberkuliozo, įgyto kalėjime nebevaldo kojų, ir vos paeina pasiramsčiuodamas lazda, bet kalėjime jo niekas negydo. Gyd. GOGELIS su juo dar blogiau elgiasi, negu kalėjimo administracija. Jis nenorėjo MĖLYNIUI leisti nė pusvalandžiu ilgiau pabūti ore, ir tik pati kalėjimo administracija tai leido.

Polit. kal. RUTKAUSKAS del skilvio ligos beveik visai nebegali valgyti kasdieninio kalėjimo maisto, o kai jis prispirtinai pradėjo reikalauti gydyti, tai jam davė gert tokių chemikalų, nuo kurių skilvis dar labiau sukrito.

Polit. kal. L. SLIOPERĮ nuolatos kankina aštrus kosulys ir bendras sveikatos stovis rodo jo plaučius esant rimtame pavojuje, bet gyd. Gogelis "nieko ypatingo" neranda.

Pagelbos yra reikalingi nuolat sirguoliuoją įvairiomis ligomis draugai: ZELMANAVIČIUS, KUČINSKAS Martynas, VILDŽIŪNAS Jonas, MICKEVIČIUS, ŽEMAITAITIS, VOSYLIUS, MILEIKA, STUKAS, BAKŪTIS, ABRAMAVIČIUS, MAINELIS ir kit.

Kalėjimo gyd. Gogelis ne tik kad negydo sergančių kalinių, bet jo elgesena sakyte sako, jog jis savo svarbiausią pareigą laiko visur pateisinti administracijos represijas, o negalinčius dirbti kalinius pripažinti simuliantais.

Pav., administracijai uždraudus pasivaikščiojimo metu vienas kitą prasilenkti, seniau sėdį ir šiaip silpnesnės sveikatos kaliniai pradėjo kreiptis į gyd. Gogelį prašydami leidimo lėčiau vaikščioti, tačiau, išskyrus vieną kitą visišką invalidą, tokių leidimų jis nedavė niekam, net turintiems širdies, kvėpuojamų organų defektus. O kad kiti kaliniai "nepavargtų," uždraudė sanitarui šaukti pas jį tuo reikalu kalinius.

Polit. kal. LISAS Povilas, kovose su lenkais sprogstamosios kulkos sužeistas į koją, del ko turėjo iškęsti net 11 operacijų ir nustojo 50% darbingumo, kreipėsi į gydytoją, prašydamas leisti pasivaikščiojimo metu prisėsti ir, be to, paimti iš sandėlio vailokus, bet tas jo prašymo nepatenkino. Pažymėtina, kad vos 6 sąvaitės prieš gy. Gogeliui apžiūrint LISĄ, pastarajam Kauno kelėjime darė apendicito ir hemerojaus operaciją.

Pailginto pasivaikščio j i m o pusvalandžiu iš 600—700 kalinių vienu metu tesinaudoja vos tik 5—8 žmonės (iš jų 1—3 politiniai), nors kalėjimo kiemas ir pasivaikščiojimo laikas leistų naudotis tokiu pasivaikščiojimu bent porai šimtų silpnesnių kalinių.

Čia verta tarti kelis žodžius ir apie patį medicinos personalą.

Visą sanitarijos ir medicinos personalą (neskaitant dantų gydytojos) Šiaulių kalėjime sudarė 3 asmenys; 1 prižiūrėtojas, einąs sanitaro pareigas, 1 felčeris ir 1 gydytojas. O Šiaulių kalėjime nulatos laikoma 600—700 kalinių, iš kurių žymi dalis kriminalinių atsineša iš padugnių įvairių užkrečiamųjų ligų.

Kalbėdami apie medicinos personalą, mes neišleiskime iš akių ir jų darbo sąlygų, suprasdami, kad, bendrai apėmus, kalėjimo gydytojo pareigos yra labai sunkios. Kalėjimo sistema, visas kalėjimo režimas su jo klaikiomis higienos bei sanitarijos sąlygomis, kalinius tiesiog žalote žaloja fiziniai, diena iš dienos ardo jų sveikatą. Trūksta lėšų, vaistų, maisto, patalpų, oro. Bet vis delto gydytojas nemaža turi teisių ir būdamas sąžiningesnis ir rūpestingesnis galėtų nemaža padėti. Ankstyvesnieji gydytojai šiek tiek kartais kai kam rimčiau padėdavo. Bet prieš metus parinktasis Šiaulių kal. gyd. GOGELIS (teisingiau pasakius, šundaktaris, nes jis apie gydymą nenusimano ne tiek, kiek felčeris ir neturi tikros praktikos) taip su savo padėjėjais veda reikalus, kad rimtai bijomasi, ar tik gydytojas GOGELIS ne sąmoningai nuodyja ir marina kalinius. Net ir gydymas kelia rimtą įtarimą. Pav., MĖLYNIUI prirašyti vaistai žymiai pakenkė ir jis juos išpylė. Tą patį turėjo padaryti ir RUTKAUSKAS. Ligoninėj gulį ligoniai yra pastebėję, kad felčeris jo prirašytus vaisus kartais išpila ir duoda kitus. Džiovininkus, už reikalavimą juos gydyti ir duoti geresnes sąlygas, gydytojas uždarė vienutėje, o vieną išrašė iš ligonių tarpo ir išsiuntė į darbus varomųjų kameron. Žinoma, jį tokiu būdu ir numarins.

Felč. DEMETJEVAS—tai tipiškas administracijos chalujus, pateisinąs jos represijas, kalinių maitinimą sugedusiais produktais ir nusisukinėjąs nuo kalinių ligonių prirašomų vaistų dalį. Su kaliniais elgiasi brutaliai, pav., nusiskundžiantiems viduriais pasityčiodamas atsako, kad mažiau valgytų. Bet kai reikalauja administracijos linija, arba eventuali jo paties nauda, DEMETJEVAS moka būti ir geras, ir humaniškas. Pav., jis buyo ligi servilizmo paslaugus hitlerininkas, o dabar toks tampa Lenkijos šnipų atžvilgiu.

Sanit. PAULAVIČIUS del kalinių sveikatos bei kalėjimo sanitarinių sąlygų sau galvos nekvaršina. Jam daugiau rūpi, kad kaliniai nesikalbėtų, "nepiktnaudžiautų" teisę lankytis pas gydytoją, ir t.t., pats noriai "gydo" kalinius.

Gydytojų specialistų, skirtų aptarnauti kalėjimą, nėra: odos ir akių gydytojai kviečiami tik del formalumo nedaugiau 2-3 kartų per metus, ir retai kuris tegali prie jų prieiti, o ir pasiekusiųjų nurodymų gydyti administracija nei kiek nepaiso. O plaučių, širdies, gerklės, nervų ir kitokie gydytojai specialistai čia visai nekviečiami.

Todel tos ligos, pradžioje visai negydomos, įsiseni ir ilgainiui suardo kalinių sveikatą.

* * * * *

Manome, kad iš čia išdėstytų faktų bus galima susidaryti pakankamai aiškų vaizdą teikiamos mums Šiaulių kalėjime medicinos pagelbos. Tačiau nereikia manyti, kad čia tik išimtis, kad tai vietinės administracijos kaltė. Mūsų turimomis žiniomis, padėtis mažai kuo skiriasi ir kituose kalėjimuose.

Taip elgiamasi su politkaliniais — antifašistais, o hitleriškieji Lietuvos priešai žudikai ir gengsteriai, paleidžiami iš kalėjimų ir aprūpinami aukštomis valdiškomis vietomis Klaipėdos krašte. Kai Lietuvos kraštui grėsia didžiausi pavojai iš Lenkijos bei Vokietijos grobuonių, 600 geriausių krašto gynėjų tebelaikomi uždaryti kalėjimuose ir fiziniai kankinami. Tai mūsų šalies išdavikų darbas, tai fašistų viešpatavimo užtraukta mūsų kraštui gėda.

Mes tikimės, kad draugai ištiesite mums pagelbos ranką, pakelsite savo balsą prieš tokią padėtį kalėjimuose ir už visišką mūsų išlaisvinimą iš fašistinės nelaisvės.

Su broliškais kovos linkėjimais,

Politkalinių antifašistų Kolektyvo Komitetas.

Šiaulių sunk. darbų kalėjimas.

Darbininko Akim Žiūrint

Japonijos imperialistai buvo smarkiai pasipūtę prieš Sovietų Sąjungą del Sovietų sustiprinimo parubežinės sargybos Mančuko pasienyje. Girdi, Sovietai užėmė Mančuko žemės šmotą, jie šaukė.

Bet kuomet Sovietai nenusigando, pasipūtimas supliuško.

Sakoma, kad šis įvykis Japonijoj buvo kaip ir plebicitas. Mat šio konflikto laiku japonai turėję progą išreikšti opoziciją prieš Japonijos priekabes prie SSRS.

* * * * *

Kapitalistinė spauda pranešė, kad Anglijos užsienio reikalų ministeris Halifaxas siūlė Francijai reikalauti, kad Čekoslovakija sumažintų savo armiją.

Tik įsivaizdinkite, sumažinti armiją tuo laiku, kada Hitleris grumoja užpuolimu!

Begėdiškesnio žmogaus, tur būt, nėra nei vienoj šalyj.

* * * * *

Kapitalistinė spauda pranešė, kad Čekoslovakijos ir Vokietijos susikirtimo del sudetų klausimas išrištas. Girdi, prieita siūlo galo, kuris patenkina ir Čekoslovakiją ir Vokietiją.

Atrodo, kad Vokietija pajuto pavojų iš Francijos ir Anglijos susiartinimo ir pakišo koją.

Prie to prisidėjo ir tie gandai, būk gali įvykti susiartinimas tarp Francijos, Anglijos ir Sovietų Sąjungos, tai yra kaip ir koks susitarimas laikytis vieningai prieš agresorius.

Tačiau tuo Vokietijos ir Čekoslovakijos "susitarimu" džiaugtis negalima. Naziai sutarčių nesilaiko, jei jie mato, kad jie nenukentės jas sulaužydami.

* * * * *

Dabartiniu laiku Europoj verda nepaprasta diplomatinė kova. Kitaip sakant, kiekvieną šalis stengiasi patraukti savo pusėn talkininkus.

Kada talkininkai bus gauti, tuomet prasidės "rugiapiūtė."

Bei jei Sovietų Sąjunga, Anglija, Francija ir Čekoslovakija bendrai eitų, Hitleris ir Musolinis būtų priversti sėdėti namie.

* * * * *

Lenkijos ponai irgi nesnaudžia. Jie lando po Baltijos valstybes ir žvejoja savo naudai.

Mat jiems reikalinga talkininkų prieš Lietuvą. Hitleriui užėmus Danzigą, Lenkijai reiks pasidaryti kelią linkui jūrų.

Lietuvai pavojus nuolat auga.

* * * * *

Lydos (Vilniaus krašte) apskričio teismas nubaudė lietuvaitę B. Švogždaitę už platinimą lietuviškų knygų, raginimą klausyti lietuviškų radio programų iš Kauno.

Girdi, delto lietuviai kalbą lietuviškai, nemylį lenkų policijos ir Vilniaus kraštą vadiną Lietuvos kraštu.

Kažin ar sakys ką prieš tai Lietuvos valdžia?

* * * *

Tuo tarpu Lietuvoj rengiami visoki suvažiavimai, bet juose niekas neprisimena apie pavojų Lietuvai.

Tie suvažiavimai tik žmonių užėmimui, kad jie negalėtų galvoti apie savo reikalus, apie demokratines teises.

Organizacijų vadai už juos kalba, už juos taria ir t.t.

* * * * *

Liaudies Balso piknikas Montreale, kaip atrodo (jeigu tenai nalijo), jau įvyko. Dabar artinasi Liaudies Balso piknikas Toronte. Jis įvyks rugpiūčio 14.

Artimųjų ir tolimųjų kolonijų draugai prašomi tą dieną įsitėmyti ir piknike dalyvauti.

* * * * *

Aukų rinkimas del politinių Lietuvos kalinių Toronte eina gana pasekmingai. Nekurie draugai ir draugės turi surinkę po penkinę ir daugiau.

Tiesa, daugelio lietuvių nebuvo galima rasti namie. Tačiau tikimasi, kad pasitaikys proga susitikti kur nors ir jie prisidės su savo aukomis.

Hamiltoniečiai ir tabako augintojai surengė po pikniką.

Labai gerai, kad atmenami ir Lietuvos politiniai kaliniai. Lietuvos Raudonosios Pagelbos atsišaukimas rodo, kad ta pagelba labai reikalinga.

* * * * *

Iš spaudos matosi, kad antras Kanados Lietuvių Kongresas galės būti dar didesnis, negu buvo pirmasis. Jei kaip, tai turėsime delegatą net ir iš ketvirto rajono.

Kad trečio rajono atstovas bus, tai nėra nei kalbos.

J. Yla

Lietuvoje

AUDRA PRIDARĖ LABAI DAUG NUOSTOLIŲ

Kaunas. — Liepos 2 dieną vakarinėj ir šiaurinėj Lietuvos dalyse ir net Kauno apylinkėse siautė didelė audra. Audra kai kuriose vietose nutraukė telefono laidus, išvartė ir sulaužė daug medžių, sugriovė daug trobesių, o kai kur padarė žalos ir pasėliams.

Tauragėje audra buvo sugadinus elektros laidus ir apie pusvalandį miestas buvo be elektros.

Rokiškio apskrityje audra padarius gana didelių nuostolių. Vien Panemunės valsčiuje audra sugriovus 30 trobesių, sunaikinus 600 ha pasėlių ir išrovus apie 250 medžių.

Obelių valsčiuje nugriauta trys trobesiai, išlaužyta daug vaismedžių ir nuo ledų nukentėjo pasėliai.

Nuo audros nukentėjo Tauragės, Kretingos, Raseinių ir kiti valsčiai.

KOVOJ SU ARKLIAVAGYSTE NORIMA VISIEMS ARKLIAMS IŠDUOTI PASUS

Kaunas.—Esamomis žiniomis, dabar Lietuvoje išsiplėtus arkliavagystė. Per metus vidutiniškai pavagiama apie 400 arklių. Daugiausia arklių vagia čigonai, o vogtus dalinai nuperka ūkininkai, dalinai arklių pirkliai ir eksportuoja į užsienį.

Arklių vogimas pagyvėjąs vasaros metu, kai arkliai išleidžiami į ganyklą. Šiemet arklių daugiau pavogta, negu kitais metais, nes arklių kaina yra pakilusi. Vogti arklius yra lengva, nes daugumas ganyklose laikomi nesupančioti į geležinius pančius. O pavogtą arklį lengva greit ir toli nugabenti, paganant bile kur, pievoj ar miške.

Sekminga kova su arkliavagyste esanti neįmanoma, kol nekontroliuojamas arklių pirkimas—pardavimas ir akrliai neturi pasų. Tiesa, dabar arklio savininkas turi išsiimti iš valsčiaus pažymėjimą, kad arklys yra jo, bet niekas parduodant nereikalauja iš arklio savininko įrodyti, kada ir iš ko jis tą arklį yra įsigijęs. Todel dabar atitinkamų įstaigų yra iškeltas sumanymas įstatymo keliu įpareigoti visus arklių savininkus išsiimti iš valsčiaus ar policijos visiems savo arkliams pasus. Pase turi būti įrašyta arklio kilmė, amžius ir visos charakteringesnės žymės.

KAIP VIENA PANELĖ APVAKSCIOJO PAVASARININKŲ KONGRESĄ

Kaunas.—Su kitais kongreso dalyviais nuo Joniškio, Šiaulių ap., Kaunan atvyko viena inteligentiškos profesijos panelė ir apsigyveno viename Kauno katalikiškame viešbutyje. Ta pačia proga Kaunan atvyko ir tos panelės mylimasis, tos pačios profesijos žmogus, su kuriuo panelė kūrė romaną. Mylimasis apsigyveno kitame viešbutyje, bet abu susitarė, kad nakties metu mylimamis savo mylimąją pavasarininkę jos apsigyventame viešbutyje aplankys. Sutartu laiku mylimasis atėjo.

Pavasarininkė jau iš anksčiau turėjus įtarimą, kad jos mylimasis mylįs ir kitą merginą, o su ja santykių nenutraukiąs tik del malonumo ir patogumo. Ji norėdama savo mylimojo ištikimumą išbandyti, padarė taip: parašė laišką neva kitam mylimajam ir tą laišką įsidėjo į ridikulį, kurį padėjo ant stalo taip, kad mylimasis į jį atkreiptų dėmesį, rastų laišką ir paskaitytų. Ji manė, kad kai mylimasis laišką perskaitys, tai jeigu jis ją myli, tai susijaudins, išmėtinės, rodys pavydą, o jeigu nemyli, tai bus abejingas.

Merginos planas mylimojo ištikimumui išmėginti vystėsi tokiu tempu, kokio nė plano sumanytoja nesitikėjo. Mylimasis laišką perskaitęs įniršo, susijaudino ir išėjo iš lygsvaros. Jis pagriebė ne tik tariamam mylimajam laišką, bet ir ridikulį, kuriam mylimosios laišką rado, o be to, ir darbužius, paltą suknelę ir kitus daiktus. Mergina viešbutyje pasiliko tik su vienais apatiniais marškiniais.

Mylimasis išėjęs iš viešbučio lygsvaros neatgavo. Gatvėje susitikęs kelis savo pažįstamus, pavasarininkus, su jais nuėjo į vieną restoraną ir ridikulyje rastus savo mylimosios pinigus ligi paskutinio cento pragėrė, o drabužius nunešė prie Nemuno ir nuo Žaliojo tilto numetė į vandenį.

Mergina, po nevykusio meilės ištikimumo išbandymo, viešbutyje ilgai galvojo, ką daryti, paskui nusiminusi verkė ir sielvartavo. Pagaliau ji kreipėsi į viešbučio tarnaites, prašydama pagelbos.

Jau kongresui pasibaigus, sielvarto ir nusiminimo kupina, mergina atitinkamoms įstaigoms padavė skundą. Del tos dekameroniškos meilės dabar daroma kvota ir bus keista pavasarininkų kongreso atgarsių byla.

NEPAPRASTOS PERKŪNO IŠDAIGOS ALYTAUS APSKRITYJE

Alytus.—Birželio 26 dieną Alytaus apskrityje siautė perkūnija ir penkiose vietose pridarė tokių išdaigų:

Alovės valsčiuje, Valėniškių kaime, trenkė į Černiausko Jono gyvenamąjį namą. Černiauską užmušė, o jo žmoną pritrenkė ir uždegė namą, nuo kurio užsidegė ir tvartas.

Daugų valsčiuje, Junčionių kaime, per Rakauskienės namo neuždarytą kaminą įsiveržęs žaibas perskėlė pečių, nuo pečiaus nutraukė šeimininkę, užmušė ties ją gulėjusią katę, nuo ten ugnies kamuolys nusileido ant lovos, nusvilino ten gulėjusiam berniukui kaktą, sutriuškino lovą ir iš ten persimetė po pečium, kur užmušė ant viščiukų tupėjusią vištą. Viščiukai liko sveiki. Namo neuždegė. Šeimininkę nusviesdamas nuo pečiaus suplėšė bliūzę ir sužeidė vieną pirštą.

Daugų kolonijose **perkūnas** trenkė į Antano Puzono tvartą, jį uždegė ir užmušė telyčią.

Butrimonių valsčiuj, Gučionių kaime, perkūnas užmušė dvi telyčias Sasnausko klojime, bet klojimo neuždegė.

Butrimonių valsčiuje, Greikonių kaime, perkūnas nutrenkė žmogų.

KASMET VIS LABIAU NUSEKA ŽUVINTO EŽERAS

Marijampolė. — Atviažiavę į Marijampolę nuo Daukšių, Gudelių ir Žuvintų ūkininkai pasakoja, kad šiemet Žuvinto ežeras dar labiau nusekęs ir pilnas švendrių salų. Kai kuriose vietose vakariniuos ežero pakraščiuos dumblas jau tik per kokią vienuoliką pėdų po vandeniu, ir jau reikia tiktai kelių metų panašių sausrų, tai tasai dugnas visai iškilsi iš vandens. Vis tik Žuvintas dar eąs puikus savo gražumu ir nepaprastai žuvingas. Šiemet Žuvinto turtingos gyvūnijos rinkinį dar papildo keliolika pelkės paukščių būkų ir trylika gulbių, kurios čia perisi vaikus.

ĮDOMI VIENOS PARAPIJOS STATISTIKA

Šiauliai.—Šiaulių švento Jurgio bažnyčios parapijoj per penkis metus priaugo trys tūkstančiai gyventojų. Dešimts vargingų šeimų turi po vienuoliką asmenų. Daugiausia priaugo neturtingasis luomas. Turtingesnio luomo šeimos daugiausia susideda iš 2—3 ir 5—6 asmenų.

Toje pat parapijoje yra 140 išsiskyrusių šeimų. Visoj parapijoj yra apie vienuolika tūkstančių gyventojų, iš kurių kunigų kalėdoti nepriima apie 600 šeimų, kas vidutiniai sudaro apie 3,000 asmenų.

ISTEISINO PINIGUS PRAGĖRUSIUS BLAIVININKUS

Kaunas. — Kaip žinoma, Lietuvoje veikia katalikų blaivybės draugija ir įvairiais būdais kelia blaivybės "įgyvendinimui" pinigus. Tūlas laikas atgal paaiškėjo, kad tos draugijos vadai pasisavino ir tur būt pragėrė 20,000 litų tos draugijos pinigų. To pasekmėje buvo patraukti atsakomybėn daktaras Gylis, gimnazijos inspektorius Paliokas ir Baltrušaitis.

Apygardos teismas nagrinėjo šią bylą ir didžiausius tris "blaivininkus" išteisino, bet prokuroras nepasitenkino apygardos teismo nuosprendžiu ir padavė Apeliaciniams rūmams apeliacinį skundą.

1,700 JAUNUOLIŲ NORI BŪTI JŪRININKAIS

Klaipėda.—Lietuvos Baltijos Lloydas organizuodamas jūrininkams kursus visai nesitikėjo, kad juos lankyti atsiras norinčių net 1,700 jaunuolių. Kadangi tėra liuosų vietų tik 21, tai teks padaryti didelę atranką. Į kursus bus priimami tie jaunuoliai, kurie norės palikti jūrininkais. Dabar gi daugelis stojančių yra baigę gimnaziją ir nori pasinaudoti atostogomis, kad gauti žinių iš jūrininkystės srities.

DARO DAR VIENĄ SU LENKAIS SUTARTĮ

Kaunas. — Liepos 12 dieną Varšuvoje prasidėjo Lietuvos Lenkijos prekybos derybos, kurios užsitęsiančios dvi-tris sąvaites.

Nors konsulariniai skyriai Kaune ir Varšuvoje jau veikia, bet tai esą per maža, ypač lenkai reiškia pageidavimo, kad Lietuvoj būtų įsteigta daugiau Lenkijos konsulatų. Todel pasirašius prekybos sutartį, esą numatoma sudaryti ir konsularinę sutartį. Lenkai nori įsteigti savo konsulatus Klaipėdoj ir Panevėžyje.

VILKAVIŠKIO PONUS ATLANKĖ SU STUDENTIŠKA KEPURE MERGINA

Vilkaviškis.—Prieš keletą sąvaičių į Vilkaviškį ir Kybartus buvo atvažiavusi kažkokia jauna mergina, kuri dėvėjo studentišką kepuraitę. Vaikščiodama gatvėmis, švypsojosi turtingesniems ponams, o kai kuriuos net užkalbindavo: teiraudavosi gatvės, tariamų pažįstamų ir taip toliau.

Daugelis, suviliotų žibančios kepuraitės ar koketiško šypsnio, pasiūlydavo savo patarnavimus; vaišindavo, skolindavo pinigų, pavežindavo ir kitka.

Merginai išvažiavus, karštieji jos adotoriai turėjo padaryti vizitą "meilės" ligų ambulatorijai arba kuriam nors tos srities gydytojui. Ponai dasiprotėjo, kad gastroliuota kažkurios Kauno mergaitės.

ŠMARKIAI PERKA STATYBOS MEDŽIAGAS

Kaunas.—Šiemet nepaprastai gyvai perkamas cementas. Jo nejtikėtinai didelis įvežimas stebina tiek krašto pirklius, tiek užsienio teikėjus. Iki šiol pirko daugiausia kaimas savo reikalams ir jau iki liepos mėnesio cemento įvežta apie 60,000 tonų. Pats gyviausias statybos sezonas miestuose skaitomas liepos mėnesį. Tad tenka laukti šiemet ypatingo cemento įvežimo padidėjimo. Tikimasi, kad iki galui meto bus įvežta apie 120,000 tonų cemento. Pereitais metais iki liepos 1 dienai buvo įvežta apie 40,000 tonų, o iki galo metų 95,000 tonų. Daugiausia įvežta angliško cemento, o kitos dalys iš Vokietijos ir Norvegijos.

PLENTO DARBININKŲ "ŠPOSAI"

Ramygala. — Ramygalos tiesiamo plento darbininkai per sąvaitę dirbę, šeštadienį, gavę atlyginimą, pradeda girtauti. Prisigėrę, pridaro įvairių kartais gana skaudžių "šposų." Nei vienas šeštadienis neapseina be muštynių ir šiaip įvairių konfliktų.

Ne per senai klebonas pasistatė arklį su vežimėliu, darbininkai susisėdo ir nuvažiavo, kur jiem reikėjo. Nuvažiavę, arklį su vežimėliu paleido, o klebono apsiaustą pasiėmė.

Skif Vertė **Petras**

Dvasia ir Materija

(FELJETONAS)

Aš, brolau tu mano, visai netikiu, kad dvasia turi pirmenybę ant materijos. Aš taip manau, kad materija — taip sakant, svarbiausis skatulys išsivystymo ir progreso žmonijos, svarbiausia, taip sakant, judintoja. Yra dargi net toks liaudiškas mandrumas apie tai, kad skurdas, girdi, nors ir kankina, bet taip pat ir mokina. Ir Darvinas daug rašė, kad senose gadynėse žmonės buvo netgi bezdžionėmis, ir kad pasekmėje įvairių nepatogumų bezdžioniškai gyventi jie pradėjo išsimanyti įvairius sudėtingus del savęs parankumus. Kitaip sakant, aplinkuma bezdžioniško gyvenimo privertė jį mainyti įvairius gyvenimo patogumus. O dabar, jūs patys matote, iki ko jis dasikopė? Juk žmogus, galų gale, nėra kvailys.

Delko, gal jūs paklausit, aš tą kalbą užvedžiau?

Tai kaipgi man, broliai jūs mano, neužvesti tokios kalbos, kada dauguma iš mūsų brolių ir seserų dar vis tęsia tikėjimą į dvasios pirmenybę ant materijos?

Jūs, gal būt, sakysite, kad tegu, girdi, tiki sau sveiki. Kokiems galams jūs juos trukdote?

Jau su tuo aš, broliukai, niekaip ir nekuomet nesutiksiu. Kaipgi netrukdyti, kada žmonija progresuoja pirmyn, o mes vis trinamės vienoje vietoje, o ypatingai delei priežasties visokių bereikalingų tikėjimų. Bet į kitus visokius bereikalingus tikėjimus tegu jie sau dar tiki. Taip turi ir būti. O šis tikėjimas į dvasią, o netikėjimas į materiją — yra tiesiog nuodėmingas dalykas. Jūs tik pagalvokite, kas pasidaro: sėdime mes, pavyzdžiui, už stalo, kalbam "Tėve mūsų, kursai esi danguje" ir pradedam ėsti duoną. Ėdam mes duoną, o patys nepripažįstam jos reikšmės, tai yra jos pirmenybės, ir pažeminam, taip sakant, jos vertę. O juk ne labai gerai — spiauti į lėkštę, iš kurios patys valgom.

Kuom gi, jūs klausite, aš galiu darodyti pirmenybę materijos ant dvasios?

Aš, broliukai mano, nesiremsiu ant visokių ten jau žinomų realistų, kaip kad Darvinas ir kiti; neįsiu aš del faktų į senovės gadynių kišenę. Daug faktų turi ir mūsų laikai. Aš apsistosiu ant vieno.

Jūs sutiksite su manim tame, kad alkaną žmogų neišvengiamai kankina viena tik mintis apie tai, kur ir kaip gauti pavalgyt. Tą užginčyti nei kaip negalima. Faktai aiškūs: net, sakysim, kiaulę ir tą alkis verčia kišti savo nosį į daržą, o kartais ir į visai biaurią vietą. O žmogus su tuo greičiau dasiprotės ir imsis kokiais nebūt būdais susirasti ko nors užvalgyti.

Na, o jeigu, sakysim, valgyt norisi, o nėra ko valgyti—kas tada daryti?

Žmoniški genijai ir šiame atsitikime nepasiduoda, o suranda išeitį. Anot to aš net pasakysiu, kad ypatingai vot šiame klausime ir pradeda dirbti su dvigubu įtempimu ir prieina, galima sakyti, iki geniališkų išradimų.

Imkim, pavyzdžiui, Vokietiją. Tenais, kaip mums žinoma, visi kanuoles lieja. Duonos beveik visai nėra, o koki yra, tai ir ta sumaišyta su piuvėnomis, kukuruzų ir bulvių miltais. Žinoma, fašistiniai pilvai kol kas galėtų pasitenkinti ir su tokiais produktais, jeigu nesimatytų ateityje, kad ir tokių produktų visai nebeliks. O kas liečia kokius nebūt riebalus, sviestą, taukus ir kitką, tai ir tuos užvardinimus tenais senai užmiršo.

Na štai, tokiose sąlygose ką gi daryti? Kiaulė, sakysim, nustiptų. O fašistiniai genijai, broliukai mano, labai paprastai išrišo tą problemą—problemą prisotinimo alkanųjų masių, teisingiau — pripildymą išpučiant tūščius pilvus šimtams milijonų darbininkų ir valstiečių.

Nesenai, broliukai mano, Berlyne išėjo į pasaulį nauja knyga su epetitą iššaukiančiu užvardinimu: "Alkis, epetitas ir maistas." Šios knygos autorius nepaprasta paukštė, o tikras profesorius—fašistinis, žinoma, vardu Lauter. Bet tas, kad jis fašistas, neprivalo sumažinti reikšmės šio kūrinio ir naujų genijališkų išradimų, išdėstytų šioje knygoje.

Šis profesorius ypatingai ir išrišo uždavinį nedateklio miltų ir įvairių riebalų Vokietijoj. O išrišo labai paprastu, lengvu būdu. Tiesioginiai stebiesi, kaip tai iki šio laiko žmonija neatidengė tokio būdo prisotinti alkanas žmonių mases? Pagaliaus, kada įsigilini į teoriją žmogaus išsivystymo, palieka aišku, kad žmonija nesusidūrė su tokiu aštriu bado klausimu, kaip kad dabar susidūrė vokietijos liaudis. O, aiškų, tas dar sykį patvirtina materijos viršenybę ant dvasios—vargas visko išmokina.

Na ir štai, šis fašistinis profesorius iš sykio dasigavo prie pamatinio klausimo: "Kas yra pojutis sotumo?"

"Sotumo pojutis, — pareiškia jis, — yra rezultatas paprasto pripildymo, išpūtimo pilvo, rezultatas apsirijimo."

O kuom jį galima pripildyti, išpūsti, — paklausit jūs, — kada tenais viską suryja kanuolių liejimas?

Jums, mano broliai, neišbandžiusiems bado pojučio, negalima dasigalvoti iki to. O alkanas fašistinis profesorius labai lengvai iki to dasimąstė:

"Nekurie tyrinėtojai, — rašo jis, — dirbtinai iššaukė žmogui sotumą, pripumpuodami į jo pilvą oro."

Matot kaip paprastai! Išpūs tau pilvą oru—ir sotus tu, o po to sielvartų ir vargų jokių nebelieka. Juk oro—kiek tik nori. O aš, broliukai mano, įsitikinęs, kad išpūtimas pilvų ir suspausto oro tankų įvedimas Vokietijoj bus padarytas veltui del daugumos milijonų vartotojų.

Jūs štai čionai, gal būt, nekurie važinėjate su automobiliais. Na ir jūs privažiuojate prie stoties, kad pripildžius mašiną gazolino. Už gazoliną jūs mokate pinigus, o jeigu jums tenais pasinorės pripūsti į tekinio guminę apsagą oro, tai tą jūs galite padaryti už dyką—veltui. Tad štai tokiu pat būdu bus ir Vokietijoj įrengtos stotys pripūtimui pilvų. Prieis vokietys prie tos stoties, pasiims guminį vamzdį, įsistatys sau į burną—ir gatava. Nei kramtyti, nei nuryti nereikalinga. Pašėlęs patogumas! Tas, broliukai jūs mano, sakau aš jums, neapsakomas patogumas bedančiams. Taip tas—patogumas yra iš visų pusių: nereikalinga nei indų, nei jų mazgoti, nereikalinga nei valgyklų, nei stalų. Ir sakau aš jums, kad tas yra paliuosavimas moterų iš virtuvių vergijos ir smarvės. O kokia laiko ekonomija tokioj maitinimo sistemoj! Na ir kiek tenais ims laiko pripūsti pilvą? Pripūsti, sakysim, tekinio guminę apsagą, ir tai daugiau neima kaip apie vieną minutę. O tekinio guminė apsaga—tai yra besitempiantis daiktas. O pripūsti skilvį, daleiskim ir visas žarnas, tik, žinoma, reikalinga bus pavartoti atviroms vietoms guminis kimėtukas, — tas viskas niekniekis—net ir minutės nepaims.

Dar viena didelė vertybė šios fašistinės maitinimo sistemos—yra ta, kad tada žmogus bus visiškai paliuosuotas nuo vartojimo įvairių silpninančių vaistų. Tuomet jie bus visai bereikalingas daiktas, delto, kad nuo oro nepasidarys jokie prietvarai bei vidurių užkietėjimai. Ir tada, broliukai jūs mano, žmoniją, paliuosuota nuo medicinų, stips pilnomis, išpūstomis krūtinėmis. Ir gydytojai daugiau nebesuks mums galvų įvairiais dietiniais planumais, vitaminais ir kitokiais valgomais daiktais.

Jūs, broliukai, besigydą vaistais, gal būt sakysite, kad be vitaminų dalykas neis; jūs pamatuodami nustatytomis medicinos taisyklėmis, sakysite, kad nebuvimas maiste vitaminų sulaikys augimą, maitinimą įvairių audinių ir taip toliau.

Aš su tuo pilnai sutinku. Bet juk suradimas fašistinio profesoriaus apie pripūtimą oru žmoniškų pilvų—tas yra tiktai pirmas žingsnis dar toli gražų neištobulintas. O galima tikėtis, nes tas įstatymas žmonijos išvystymo, kad bėgyje poros metų ir po to pūtimas į pilvą oro, Vokietijos liaudyj išvystys masinį ūgio pasikeitimą ir jeigu išpūstus oru fašistus pradės vėjas versti iš kojų arba kelti į orą, kaip baliūnus,—tada fašistiniai profesoriai gal tam pagerinimui išgalvos vėl ką nebūt. Juk iš sykio nei jokioj mokslo srityje negalima laukti pilno tobulumo. Žmonija juk vystosi pasekoje įvairių trūkumų ir materiališkų reikalavimų.

O galutina išvada, broliukai mano,—yra ta, kad ne dvasia, o materija lošia svarbiausią rolę žmonijos išsivystyme. Reiškia, ir negalima neigti materijos pirmenybę ant dvasios. Jūs matote, iki ko badui prispyrus fašistai daėjo. Jeigu jie būtų gyvenę ištekliuj, jie niekuomet būtų nedasigalvoję iki tokių genijališkų išradimų.

KADA STUDIJAVIMAS MONOPOLISTŲ VEIKIMO PRASIDĖJO

Foto parodo Suvienytų Valstijų Valstybinį Ekonominį Komitetą, susidedantį iš ekspertų, kurie studijuos koncentraciją ekonominės galios per monopolius.

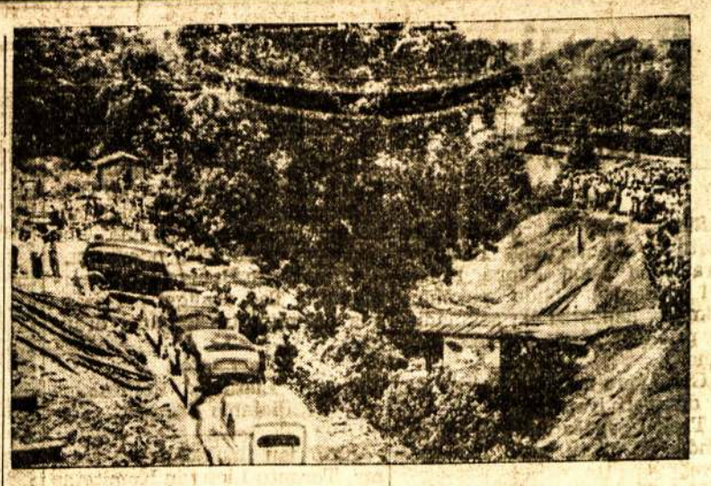

KUR 5 MAINIERIAI ŽUVO ALABAMOJ

Paveikslas parodo generalinį vaizdą ambulansų ir minios žmonių prie Praco anglies kasyklos, 20 mylių į šiaurės vakarus nuo Birmingham, kur gelbėtojai dirbo visą naktį stengdamiesi pasiekti vieną iš užgriautųjų 3,000 pėdų po žemėmis. 5 buvo užmušti, kuomet 350 pėdų akmeninė siena griuvo. Trys buvo išgelbėti.

Sveika Čekoslovakų Praha

Laiškas iš Prahos

Simpatiškųjų Čekoslovakų pakviesti keturi lietuvių žurnalistai išvykome į Praha kaip svečiai į X-tą čekų sakalų sąskrydį, kuris pašvęstas Čekoslovakijos 20-ties metų nepriklausomybės sukakčiai paminėti.

Traukinys pernešė mus per Vokietijos laukus ir miestus ir mes tikrai netikėtai privažiavome pirmą Čekoslovakijos stotį Podmokly.

Būdami dar Berlyne, jau ypatingai ėmėme jausti Čekoslovakijos artumą, nes vokiečiai čekus smarkiai "reklamuoja."

Pav. "Ufa"-Palaste prieš filmą rodomoje apžvalgoje parodomi ir čekoslovakai. Vokiečių kino apžvalgininkas, matyt, labai stengiasi nufilmuoti tokius vaizdus, kurie čekus juo blogiausiai atestuotų. Bet tas nepavykę.

Vokiečių spauda visais būdais stengiasi juodom juostom apdažyti širdinguosius ir drąsiuosius čekus. Štai "B. Zam Mittag" 100 eilučių straipsnely ironizuoja čekoslovakų sakalų sąskrydį, o patį straipsniuką užvardino taip pat ironiškai "Prag laut—uberlaut" (Praga p e r d a u g trenksminga). Tas trenksmingumas naziams nepatinka, nes jis nėra tuščias, o nuoširdus patrijotizmo potvynis.

Ypač vokiečiai nusiskundžia, kad niekur nėšą vokiečių hakenkreucinės vėliavos, nors Prahoje apstu visų tautų vėliavų (mačiau daug lietuviškų). Straipsniukas baigiamas "Kelias nuo sakalų sąskrydžio iki čekų—vokiečių santykių sutvarkymo tolimas labai tolimas . . ."

Ties šiuo straipsniu sustojau tik delto, kad visa vokiečių spauda tokiu ir griežtesniu tonu rašo. Bet įsidėmėkit:

čekoslovakai beveik visai nekreipia dėmėsio į vokiečių nepasitenkinimą. Žižkos ir Masaryko tauta gyvena pilną ir pagarbos vertą gyvenimą.

Podmokly stotyje traukinys gana ilgai apšniukštinėjamas tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės. Abi pusės mandagios, bet pareigas eina labai uoliai, kai liečiami vokiečių arba čekų keleivių reikalai.

Mums, lietuviams, čekoslovakai tuoj parodo didžiausį nuoširdumą

ir pabrėžia neklausdami, kad į Praha daug daug lietuvių nuvažiavo.

Ir ištikro, į sakalų sąskrydį lietuvių suskrido didžiulis būrys, kuriuos ir nepaprastai perpildytoj Prahoje vis delto nesunku sutikti.

Važiuojame Prahos linkui gražiomis Vldavos (Moldavos) pakrantėmis, kurias aptūpusios laiko nemažos kalnų uolos. Vienoje stačioje uolos atkrantėje, netoli nuo Podmokly matyti storai baltomis raidėmis prirašinėta "SDP" (reiškia: zudetų vokiečių partija).

Tai darbas henleininingkų, kurie pravažiuojantiems nori padaryti savo partijos propagandą ir atkreipti dėmėsį į šį kraštą. Deja, ir šios kombinacijos sukelia tik nusišypsojimą keleivių veiduose, nes ir mes lietuviai puikiai žinome mūsiškių nazių panašius trikus su vėliavų iškėlimais ir užrašais.

Traukinys, lyg pasiilgęs Prahos, lekia greit ir mes vis labiau artėjame prie Čekoslovakijos sotinės.

Pagaliau pro vagonų ratų bildesį, dar gerokai iš toli, pasigirsta orkestro garsai iš Masaryko stoties perono. Tai **sakalų orkestras pasitinka naujai atvykusius,** ypač sakalus iš Vokietijos, kuriems per didelį vargą vis delto buvo leista nuvažiuoti į sąskrydį.

Mus stotyje pasitinka mūsų ministeris Prahoje p. E. Turauskas su keletu čekų iš užs. reik. ministerijos. Išlipama lyg savoje žemėje—judriojoj Prahoj ir čia pat atsiduriame tarp margaspalvių sakalų, kurių suplaukia iš visų Čekoslovakijos ir Europos kampų į sąskrydį apie 800,-000.

* * * * *

Praha paskendusi žmonėse, dainose ir "nazdar!" (valio) šūkiuose. Iš tūkstačių ir šimtų krūtinių nuolat aidi "nazdar!" nes nuolat ateina nauji speciallūs traukiniai su sakalų būriais iš krašto ir užsienio. Tą dieną, kai mes atvažiavome, **į Praha atėjo 80 specialių traukinių** su sakalais ir jų svečiais.

Prahos gatvės ir namai pasipuošę, kaip nuotakos, girliandomis, vainikais, didžiuliais "X" ženklais, sakalais, o daug kur matyti didžiuliai sakalų organizatoriaus Tiršo atvaizdai. Gausu ir vėliavų, bet, žinoma, ne tiek, kaip Vokietijoje per šventes. Tuo čekai lyg sąmoningesni nori skirtis nuo hakenkreuco šalies papročio užsiversti vėliavomis visą miestą.

Sakalai, vyrai ir moterys, apsirengę savo tautiniais drabužiais, kurie nepaprastai margi ir gražūs. Tai šimtai liaudies uniformų, tai gausumas ir įvairumas moterų liaudiškų parėdalų. Gražiai ir įspūdingai atrodo sakalai.

* * * * *

Šiuo momentu, kai zudetai visokiais būdais stengiasi sunkinti Čekoslovakijos padėtį nenuostabu, kad ir šio krašto sūnų bei dukterų patrijotizmas nepaprastai pakilęs. Ši demokratiška valstybė, kurioje prieglobstį randa visokiausios mažumos, net aiškiai kartais besistengiančios pakenkti valstybei, nevaro jokios propagandos prieš tas mažumas. Ji stengiasi būti lygiai gera motina tiek tikriesiems, tiek įsūnytiems savo vaikams. Jokio piktumo nereiškiama ir prieš vokiečius. Bet šiuo metu vokietis vokiečiui nelygu. Tiem, kurie norėtų nebematyti tokios Čekoslovakijos, kokia ji dabar yra, suprantama čekai negali jausti simpatijų. Tad ir nenuostabu, kad kai kurios vokiečių krautuvės Prahoje stovi be pirkėjų, nors šiaip jau lūžta žmonėmis. Pasiteiravęs sužinojau, kad tokios krautuvės priklausančios aukštiems naziams.

Bergždžiai jūs ieškotumėt kokių nors įspėjamųjų ženklų prie tokių krautuvių, kaip tai daroma Vokietijoj su žydų krautuvėmis. Ne, čekai tokių priemonių nevartoja. Jie perdaug aukštos kultūros. Bet jų dvasia, kiek dragam simpatiška ir meili, tiek priešams disciplinuotai atspari ir todel nepalanki savo vidujiniu, ne išoriniu, susilaikymu.

* * * * *

Vakare užsukom į įdomiausią ir didžiausią Fleko alinę. Šimtai sakalų, nuvargę po kelionės, vaišinasi gardžiu alumi. Nuotaika nepaprasta. Čia **lenkų sakalas sveikina čekus,** čia rumunų sakalas sveikina jugoslavus. Neatsilieka ir svečiai iš įvairių valstybių. Štai ant kėdės pasilipa norvegas ir pasveikina demokratiškąją Čekoslovakiją norvegiškai, pabrėždamas, kad Čekoslovakija visam pasauliui parodė, ką gali tikra, sąmoninga ir kul-

(Nukelta į 4-ta puslapį)

Pranešimai

Toronto, Ont.

Piknikas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-ma kuopa rengia del pašalpos fondo pakėlimo **pikniką**, liepos 31 d., sekmadienį, prie drg. Masio farmos, Westone.

Grieš gera muzoka. Taipgi bus ir daugiau įvairumų.

Trokai pradės vežti pirmą valandą po pietų, nuo Gorevale Ave.

Kviečiame visus atsilankyti.

Rengimo Komisija

Ačiuojame Padėjusiems Surengti Pikniką

LETHBRIDGE, Alta.—Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos čionai esanti kuopa surengė pikniką, kurio surengimui pasidarbavo keletas draugų ir draugių.

Draugai Lesinskai savo sodyboj suteikė vietą ir patarnavo piknikui, už ką tenka didelis ačiū. Taip pat ačiū Sterlingo muzikantam už veltui griežimą. Pas kacinienei už suteiktą dovaną ir Coleman, Hillcrest, bei Bellevue draugam ir draugėm už atsilankymą į pikniką, nežiūrint, kad buvo tolima kelionė. Mums labai malonu, kad draugai stengiasi palaikyti su mumis artimus ryšius. Todel mes pasižadam dalyvauti ir ant draugų surengto pikniko, kuomet surengs.

Taip pat išreiškiam padėkos žodį visiems ir visoms, dalyvavusiems piknike ir kviečiam visuomet palaikyti tokį draugiškumą, kad galėjus tinkamai darbuotis darbininkų klasės naudai.

Rengėjai

Tabako Augintojų Piknikas Pavyko Gerai

DELHI-TILSONBURG, Ont. Šios apylinkės tabako augintojų surengtas piknikas pavyko gana gerai. Geram orui esant, susirinko veik visi apylinkės lietuviai tabako augintojai. Prie to, buvo geras skaičius ir torontiečių. Buvo nemažai ir kitataučių.

Gerokai pasišokus, pasilinksminus, ir pradėjus nekuriems tolimesniems svečiams važinėti į namus, St. Repšys, buvęs torontietis, padėkojo susirinkusiems už atsilankymą ir perstatė draugą J. Ylą, Liaudies Balso redaktorių, pasveikinti tabako augintojus Liaudies Balso štabo vardu.

Draugas J. Yla pažymėjo, kad draugai ir draugės tabako augintojai, rengdami pikniką parėmimui Kanados Lietuvių Kongreso, atlieka labai kilnų darbą, ir ragino išrinkti atstovą į Kanados Lietuvių Kongresą.

Kalbėdamas apie Liaudies Balsą, pažymėjo, kad jis nepavaduojamas draugas. Nurodė, į tą faktą, kad ir tabako augintojų piknikas buvo sušauktas tik pagelba Liaudies Balso.

Ant galo jis užkvietė visus tabako augintojus atvykti į Liaudies Balso pikniką Toronte, rugpiūčio 14.

Išvykdamas namo palikau visus linksminantis ir šokant.

Kas dar pažymėtina, kad piknikas buvo labai blaivus. Už tą tabako augintojai girtini.

Rep.

HEPBURNAS STOVI ANT KELIO S.A.V. IR KANADOS SUTARČIŲ

OTTAWA, Ont.—Suvienytos Vasltijos labai geromis sąlygomis siūlo Kanadai pradėti švento Lauryno upės gilinimą ir statymą elektros stočių, bet Kanados valdžia kol kas negali to pasiūlymo priimti, nes tam griežtai priešinas Hepburnas.

Iš švento Lauryno upės pagilinimo būtų didelė nauda abiem šalim, nes tuomet vandenyno laivai galėtų pasiekti visus vidužiemio didmiesčius, o ant upės pastatytos elektros stotys duotų daug pigios elektros.

Del Kanados tylėjimo švento Lauryno upės gilinimo reikalu. Suvienytų Valstijų valdžia nenori daryti su Kanada nei prekybinės sutarties.

TORONTO. — Lyga už Taiką ir Demokratiją rengia Taikos paradą iš Queens parko iki miesto namo, rugpiūčio 4, po pietų.

Šis Tas iš Toronto Lietuvių Gyvenimo

Pereitą antradienį, bedirbdamas fabrike, staiga susirgo Pranas Laurusevičius. Ligonis nuvežtas į General ligoninę, kur padaryta apendicito operacija.

Ligonis yra Bangos Choro pirmininku. Tad draugai bei draugės atlankykite sergantį draugą.

Keliama Lietuvos Politiniams Kaliniams Parama

Kaip jau daugeliui yra žinoma, Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti dabartiniu laiku veda vajų Lietuvos politinių kalinių naudai.

Aukų parinkti sutiko net devynios poros. Kiek teko patirti, tai nekurios poros turi surinkę daugiau, negu po penkinę, kitos tiktai gerai pradėję savo darbą. Be to, susidarą sunkumų del daugelio lietuvių namie neradimo. Mat vasara, karščiai, tai kiekvienas gavęs liuoslaikio skuba į parkus, tad sunku namie užtikti. Tačiau draugai ir draugės turi turėti minty, kad Lietuvos politiniams kaliniams parama yra būtina ir jos sukėlimui neprivalo sutrukdyti nė karščiai, nei šalčiai, ar kitoki keblumai.

Nežiūrint visų kliūčių, tikimasi, kad torontiečiai į Kanados Lietuvių Kongresą nuvyks, nuveždami Lietuvos politinių kalinių paramai kelis desėtkus dolerių. Būtų gera, kad ir kitos kolonijos tuo patim pasirodytų.

Artėjant Liaudies Balso Piknikui

Kiek tenka girdėti, tai šiais metais Liaudies Balso piknikas bus didžiausias iš kada nors atsibuvusių Toronte piknikų. Nesenai aplankę Rochesterį draugai pasakoja, kad iš ten galima laukti net virš pustuzinio mašinų.

Draugas Guoba teigia, kad jam bevažinėjant po Suvienytas Valstijas, keletas binghamtoniečių, skrantoniečių, net ir Masačusets valstijos teiravosi apie stambesnius Toronto lietuvių parengimus. Mat daug amerikiečių nori atsilankyti į Kanadą ir susipažinti su Kanados lietuviais. O susipažinti geriausia laike didžiųjų parengimų. Kadangi Liaudies Balso piknikas būna pats stambiausias Toronto lietuvių parengimas, tai šiemetiniam piknike tikimasi turėti daug svečių. Žinoma, į svečius atvyks ne tik rochesteriečiai, bihamtoniečiai ir kiti, bet daug ir iš įvairių Kanados kolonijų. Hamiltoniečiai, bei iš artimų kolonijų beabejo bus, o šale jų tikimasi turėti ir iš Montrealo keletą svečių, nes jie turi reikalų, kuriuos geriausia atlikti, atsilankant į didžiulį parengimą.

Kiek girdėti, torontiečiai laukia daugelio svečių. Atminkite, kad šis didžiulis susibūrimas įvyks rugpiūčio 14 dieną, kas reiškia, kad prisiruošimui liko tik trys sąvaitės laiko.

Kai Kam ir Vėl Galvosukis

Nežinau kaip kitų kolonijų lietuviai praleidžia liuoslaikį. Torontiečiai tas "pramogas" praleidžia daugiausia parkuose, susirinkdami į gana tirštus būrelius. Kadangi čia susirenka įvairių minčių žmonių, kyla įvairių diskusinio pobūdžio pasikalbėjimų. Kiekvienas savo numonę remia jo skaitoma spauda.

Dabar iškilo ir vėl vienas naujas kurjozas. Mat nesenai visokius pletkus mėgstanti lietuviški laikraščiai išplūdo Staliną, būk tas nugalabijęs garsųjį diplomatą Litvinovą. Dabar angliški laikraščiai pranešė, kad Litvinovas ginčijasi su japonais. Tad žmonės klaidinančių laikraščių skaitytojai kraipo galvas ir niekaip neišgalvoja, kaip galėjo 'iš numirusių atsikelti dingęs Litvinovas."

Tais laikraščiai tiktintieji sako: "Ar Stalinas tik nebus iškrėtęs kitą šposą ir, ar tik nebus prieš japonus pastatęs į Litvinovą panašią figūrą, nes mūsų patikimas laikraštis jau senai rašo, kad Litvinovas pas Abraomą."

Padaugėjo Lietuvių Biznierių

Šie metai yra lietuvių į biznį ėjimo metai. Nesenai po sukneliu dirbtuvėlę atsidarė draugės Kutienė ir Balsienė. Laikrodžių taisytuvę draugas Deksnis ir paskutiniu laiku prie garažo biznio prisidėjo draugas Buzas.

Be to, jau kiek seniau garažo biznį atsidarė draugas Antanaitis.

Patartina, turintiems toj srityj reikalų, kreiptis pas juos.

Žvalgas

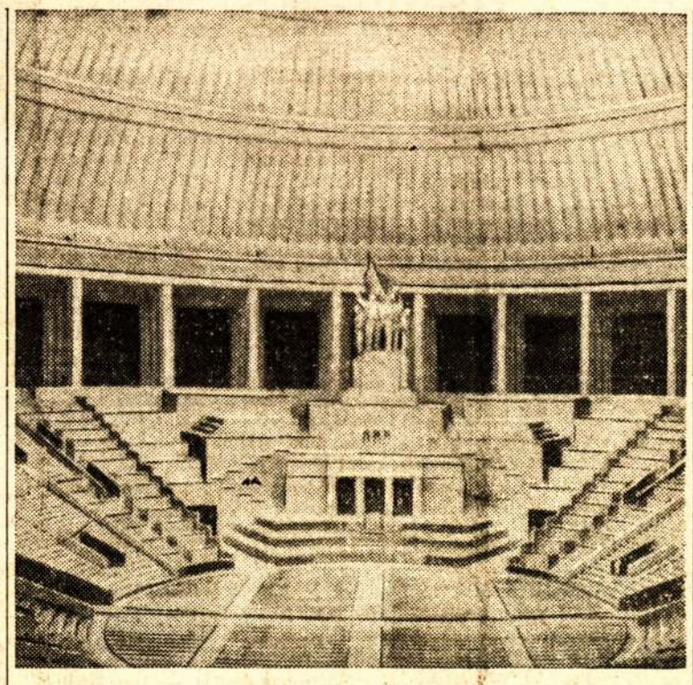

SOVIETŲ PALOCIAUS SALĖ

Tai vaizdas salės del 20,000 žmonių, kuri bus Sovietų Palociuje Maskvoje. Palociai jau statomi.

Naziai Nė Žingsnio Negali Pažengti Be Žydų Išradimų

Kaip žinia, paskutiniu laiku į protinį sumišimą įpuolę Vokietijos naziai antisemitinės propagandos vystymui pradėjo agituoti, kad jų pasekėjai nesinaudotų jokiais žydiškais išradimais. Bet jeigu jie norės tą įvykdyti gyveniman, tai, sulyg Toronto Daily Star, turės susitikti su sekančiais keblumais:

Medicinos žodynas atidengia paslaptis, kad naziai turės susidurti su dideliu galvosukiu. Naziai, mėgindami apvalyti Vokietiją nuo žydų įtakos, išleido dekretus, draudžiančius klausyti žydų kompozitorių sukurtos muzikos, skaityti žydiškų autorių parašytas knygas, žiūrėti žydų sukurtų operų ir taip toliau. Negirdėję šios muzikos, nematę vaidinimų, žinoma, **galės egzistuoti, bet iškyla klausimas, ką "geras" nazis darys, kuomet jis susirgs, nes didelis skaičius visuomenės ligoms gydyti gyduolių yra atrasta pasižymėjusių žydų tautos mokslininkų.**

Pavyzdžiui, ką darys nazis susirgęs širdies liga? Jei jis klausys anti-žydiškų dekretų, jis neprivalės naudotis iki šiol esama vienintėle nuo širdies ligos medicina, nes ją išrado žydų tautybės mokslininkas — Ludwig Traube. Kada jam labai skaudės galvą, tai irgi neprivalės naudoti geriausių nuo galvos skaudėjimo vaistų — pyramidono ir antipyrono, nes juos išrado žydai Spiro ir Eilege. Dantims suskaudėjus nazis privalės į medį kabintis, bet nenaudoti kokaino, nes šis vaistas irgi yra žydo Solomono Stricker'io išradimas. O jeigu nazius pradės skinti tifusas, jie turės ignoruoti šią baisiąją epidemiją, nes pastojant jai kelią teks griebtis už žydų Widal'io ir Weill'io moksliškų atradimų. Jeigu "gerą" nazį apims konvulsija, jis spardysis ir baigs savo kvailą gyvenimą, nes bus negalima suteikti jam pagelbos, kadangi šiam atsitikime geriausia medicina, chlorinas-hydratas, yra Oskaro Liebreich'o išradimas, kuris irgi žydų tautos žmogus.

Na, o kaip su kraujo perliejimais, kurie dabartiniu laiku išgelbsti daugelį žmonių? Ar gali "geras" nazis priimti į savo nusilpusį kūną nors ir gryniausio arijoniško kraujo? Taip, kraujas bus arijoniškas, bet naziui bus ir vėl baisus vargas, nes mokslinis metodas, padarantis kraujo perliejimą pasekmingu, yra atrastas žydo, daktaro Karoliaus Landsteinerio. O kur daugybė kitų mokslinių išradimų? Serumą nuo smegenų uždegimo išrado žydas, Simonas Flexner'is, gyduoles gydyti reumatišką uždegimą išrado žydas, Gottliebas Gluge. Nuo choleros čiepus išrado žydas, Waldemaras Naffkine. Vengiant žydiško išradimo, jeigu naziui įsimes į akis trachoma, jis neprivalės gydytis, nes trachomai išgydyti operacijas išrado žydas, Julius Jacobson'as. Jeigu į akis įkris koks krislas, nazis jį privalo nešioti, nes su magneto pagelba iš akies įkritusių daiktų išėmimą išgalvojo žydas, Josefas Aub'as. Jeigu Hitleriui paklusnus nazis užsikrės sifiliu, ar kokia kita limpančia liga, neprivalės gydytis, bet ją platinti, nes jeigu gydysis, tai turės naudotis vadinamu salvarsanu, kurį išrado žydas, Erlich'as. Pirm gydymo negalės ištirti nei savo arijoniško kraujo, nes kraujo ištyrimo išradimas priklauso dviems žydams mokslininkams, Wasermanui ir Neisser'iui. Juk mokslinis kraujo išanalizavimas ir vadinasi Wasermano metodu.

Maisto parinkimo klausime naziams ir vėl baisus vargas—turi vengti dabar pagarsėjusių vitaminų, nes juos pirmas atskyrė žydas, Funk'as. Be to, jeigu nazio vaikas sirgs riketu, negalės vaiko pastatyti po dirbtinos saulės spinduliais ir gydyti, nes tas išradimas priklauso žydui, Kurt Hudčinskiui. Tarp paklusnių nazių turi plėstis beprotystė, nes psichologiniams gydymams pagrindus padėjo daktaras Sigmundas Freud'as, kuris nazių nelaimei irgi žydų tautos.

Pagaliau naziams, norint įgyvendinti savo norus, prisieis įvesti grynai arijoniškas ligas, kurias galėtų išgydyt naziški gydytojai. Tačiau jų atgaivinama senoviška liga—vaidai ir neapykanta del kilmės, gali būti išgydyta naudojant tik žydų atrastus vaistus. O juos išrado Kristus ir Karolis Marksas—abu nazių neapkenčiami.

Vieša Padėka

MONTREAL.—Šiuomi išreiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie palaidojimo Jurgio Džiarvos, kaipo beturčio, mirusio liepos 13 dieną.

Ypatingą ačiū Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos valdybai ir nariams, kurie pirmieji susirūpino sukėlimu palaidojimui reikiamą lėšų.

Aukas rinko ir sekamai surinko šie draugai ir draugės:

J. Lesevičius su Rutelioniu surinko $8.78; A. Liokaitis—$6.45; E. Vilkis—$4.50; I. Petrauskas—$6.05; O. Ramanauskas ir Masondukis—$6.85; A. Keršienė ir A. Leimonas—$4.20; A. Kavoliūnas—$4.49; Vl. Matulaitis—$22.80. Viso surinkta $64.12.

Šiais visuomenės suaukotais pinigais buvo apmokėtos velionies palaidojimui susidariusios išlaidos. Visi pakvitavimai randasi M.I.S.D.PD. valdybos žinioj

Nors velionis nebuvo minėtos draugijos pilnu nariu, nes dar nebuvo praėjęs reikiamas laikas, bet velionies pagerbimui prie karsto padėjo vainiką. Tas parodo, kad minėta draugija neapleidžia savo narių ir net ir tada, kada sulyg konstitucijos jie skaitomi jaunais nariais, ir kiek galėdama patarnauja ištikus nelaimei.

Tai vis nuopelnas sąmoningų draugų, kurie stovi šios draugijos priešakyje ir stengiasi jai teisingai ir žmoniškai vadovauti.

Tad dar kartą tariu nuoširdų ačiū visiems aukavusiems ir darbu prisidėjusiems prie velionies palaidojimo. O tau, mielas giminaiti, lai bus lengva ir ramu smiltėtam kape, į kurį nukeliavai sulaukęs vos 37 metų amžiaus, ir beabejo esi, kaip ir daugelis mūsų darbo klasės brolių, šios skurdo ir priespaudos sistemos auka.

Vl. Matulaitis

ŽUVUSĮ DRAUGĄ PRISIMINUS

Tūlas laikas atgal, draugas Jonas Morkūnas per Liaudies Balsą pranešė apie Petro Harvašo tragingą mirtį. Su tuo draugu man teko kartu dirbti net keletą metų, tai gerai jį pažinau. Jam būnant visai jaunam prisiėjo būti Didžiojo karo dalyviu ir būti Italijoje karo belaisviu. Tas daug pakenkė jo sveikatai.

Pasibaigus Didžiajam karui, jis sugrįžo į savo tėvynę Čekoslovakiją ir savanoriu stojo ginti savo šalį. Tik po kelių metų kareiviavimo sugrįžo pas savuosius ir norėjo apsigyventi. Bet keliolikos tūkstančių kroną skola jį privertė apleisti žmoną, tris vaikučius ir vykti į Kanadą žūtbūtinai kovai prieš sunkią naštą. Toj kovoj net du kartu buvo sunkiai sužeistas, o galų gale krito nepasiekęs tikslo—ateinančiais metais numatyto sugrįžimo pas savuosius. Tai kapitalistinės sistemos auka.

Velionis dirbdamas miškuose stengėsi išvengti bosų rūstybės, kad nepraradus darbo—nesuardžius planų. O čia sveikata silpnėjo, namai reikėjo gelbėt, tad prisiėjo skubėt. Ir taip per keliolika metų bevaržomas kapitalistinių retežių dirbo Ontarijos miškuose ir ten užbaigė savo nelaimingą gyvenimą.

Petras buvo draugiškas ir liberalinių pažiūrų žmogus. Skaitė liberalinės minties laikraštį ir niekad neatsisakė nuo darbininkiškų reikalų parėmimo; kartais patsai pasiūlydavo įvairiems reikalams aukų. Dažnai klausdavo manęs, ką Liaudies Balsas rašo apie Ispaniją. Gavęs atsakymą pareikšdavo, kad ir jo skaitomas laikraštis tą patį rašo. Buvo labai patenkintas, kad jo tėvynė, už kurią jisai kovojo, laikosi su Sovietų Sąjunga. Sakydavo, "mano laikraštis tam pritaria." Taipgi gerai suprato kas jį laikė per keletą metų kruvinoj puotoj ir kas jį privertė atvykti į Kanadą. Kartą man pareiškė: "Darbo žmonėms pasaulį valdant, būčiau visuomet su šeima gyvenęs, skolos neturėjęs ir tiek vargo nematęs."

J. Mikaila

SUTINKANT ARGESORIUS SU JĖGA

Kariai 8-to Ruožto Armijos laike manevrų. Šitie kareiviai nenaudoja kulkų laike šovimo praktikų, jas taupo del japonų. Paveikslas iš filmos "China Strikes Back,"kuri rodoma Broadway Teatre ant kampo Queen ir Bay, nuo liepos 22 d. Tai yra pirma filma pa rodanti šitą pagarsėjusią armiją ir jos vadą Chu Teh.

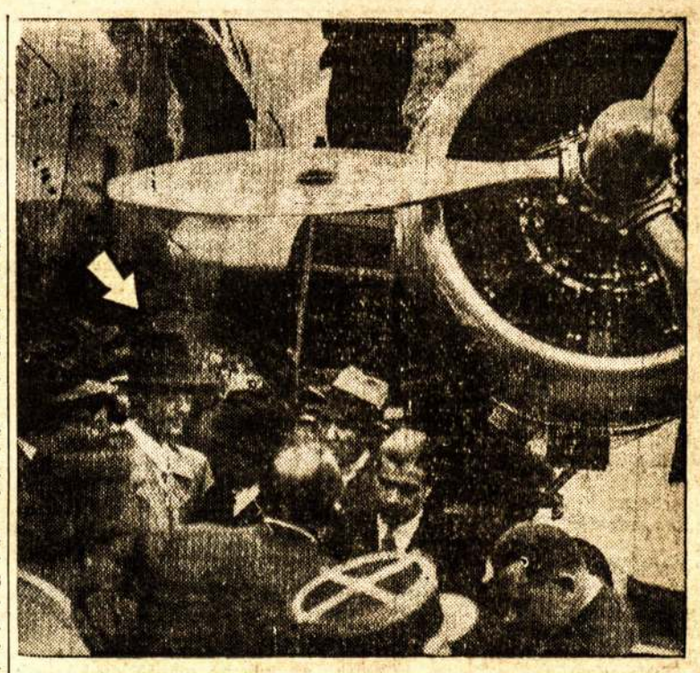

PARYŽIUJE

Howard Hughes po nusileidimo Paryžiuje, po 10½ valandų skridimo iš New Yorko. Jis ir jo keturi draugai nuskrido į Paryžių iš New Yorko per pusę to laiko, kiek užėmė Lindbergui (kuris dabar gyvena Anglijoj, bijodamas S.A.V. kidnaperių), 11 metų atgal.

SVEIKA ČEKOSLOVAKŲ PRAHA

(Atkelta iš 3-čio puslap.)

tūringa demokratija. Jis dar pasakė, kad nuo tvirto ir vyriško Čekoslovakijos laikymosi daug pareina ir viso pasaulio demokratijų stiprumas.

Griežia orkestras ir salėse sėdį šimtai žmonių dainuoja. Ką jie dainuoja? Tik negreit suvokiu žodžių prasmę ir pasirodo, kad toji diena yra apie tai, kad čekai niekam neatiduos savo Prahos. Ją dainuoja ne tik čekai, ją dainuoja jugoslavai, bulgarai, rumunai ir kit. Tad iš tikrųjų ne taip lengva priešui būtų paimti Prahą, kad toks gausus jos gynėjų būrys ir toks didelis tų gynėjų solidarumas. Įdomu buvo taip pat stebėti, kaip čekų kariuomenės karininkai visokių laipsnių, drauge su paprastąja publika džiaugiasi ir linksminasi, nė truputėlio nuo kitų nesiskirdami. Įspūdžių daug ir labai malonių.

J. Šimkus

(L. Ž.)

SABOTAŽNINKAI APGADINO 7 KARO ORLAIVIUS

PHILADELPHIA.—Karo laivyno kiemo viršininkai surado, kad nežinomi pasikėsintojai susabotažavo septynis naujus bomberius. Sabotažnikai, manoma, su stipriomis rūgštimis nusilpnino sparnus laikančias vielas taip, jog pasireiškė sparnų nulinkimas. Jeigu tik būtų mėginę pakilti į orą, tai būtų įvykus katastrofa.

Apskaitliuojama, kad kiekvienam orlaiviui padaryti po septynis tūkstančius dolerių nuostolių.

MIŠKŲ DEPARTAMENTAS NUMATO SABOTAŽĄ BRITIŠKOS KOLUMBIJOS MIŠKUOSE

COURTENAY, B. C. — Jau trys sąvaitės kaip šioj apylinkėj didžiulis gaisras šluoja gražiausį Vancouver salos mišką. Gaisro gesinimui dvidešimt mylių ilgyje valdžia pastatė virš pusantro tūkstančio darbininkų. Išpradžių gaisras buvo lyg sukontroliuotas, bet paskutiniu laiku pradėjo labai smarkiai plėstis.

Dabar miškų departamentas sako, kad gesintojai pradėjo didelį sabotažą: vietoj gesinti, jie uždega naujus plotus, kad pasidarius daugiau darbo. Forbes Landing apylinkės miškai buvo gaisro sunaikinti del to, kad pumpas varantieji motorai buvo sustabdyti su cukrumi ir nukapoti, bei nupiaustyti guminiai švirkštai. To sąryšyje yra daug suareštuotų.

Iki šiol gaisras nušlovė 75 ketvirtaines mylias gero miško, padarydamas apie 300 tūkstančių dolerių nuostolių.

UKRAINŲ DARBININKŲ PIKNIKE DALYVAVO VIRŠ 5,000 ŽMONIŲ

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį lietuvių ir lenkų piknikų vietoj įvyko ukrainų darbininkų piknikas, kuris buvo labai didelis — dalyvavo virš 5,000 žmonių.

Piknikas pasižymėjo gera programa: griežė orchestrai, dainavo choras ir t.t.

Kalbėjo ukrainų darbininkų vadai ir aldermanas St. Smithas. Visi nurodė į fašizmo pavojų ir šaukė prie vienybės.

Įvairenybės

Senovės Graikija

Graikijos senovė yra labai garsi, mat joj pasireiškė pirmoji civilizacija ir kultūra. Tačiau šale to būdavo daugybė ir nuožmumų. Štai, nežiūrint civilizuotumo ir kultūringumo, mirus Aleksandro didžiojo draugui, valdovas įsakė nužudyti tūkstantį mirusio turėtų vergų ir tūkstantį jo paties kareivių ir palaidoti kartu su mirusiu. Žiauri žmogžudystė įvykdyta ir su mirusiu didiku palaidota du tūkstančiai žmonių. Kodel? Nagi delto, kad pats Graikijos valdovas ir jo draugai nusprendė, kad tie nužudytieji žmonės mirusiam didikui būsią gerais militariniais palydovais.

Garsusis Atenų miestas ir ne kaip išrodė. Gatvės ant tiek buvo siauros ir prikimštos žmonėmis, kad buvo įgyvendintas paprotis, jog kiekvienas eidamas iš namo vidaus į lauką visuomet pabildendavo į duris, perspėdamas lauke esančius, kad pasisaugotų užgavimo.

Senovės graikai manė, kad smegenų vietinė užduotis yra ataušinti kraują nuo perdidelio įkaitimo. Taip pat manė, kad meiliški susijaudinimai paeina iš širdies.

Visoj šalyj buvo uždrausta gerti gryną vyną, todel visi geri graikai pirm geriant vyną ir kitus svaiginančius gėrimus sumaišydavo su vandeniu. Galvas pasišlakstydavo kvepalais, nes manė, kad esant joms sukvepintomis geriau galima gerti.

Kada numirdavo grakų generolas, tai visa armija nusikirpdavo plaukus ir nukirpdavo visiems arkliams karčius.

Šis Tas Apie Ugniakalnius

Ant žemės kamuolio šiandien randasi tūkstančiai didesnių bei mažesnių ugniakalnių, iš kurių 350 dar veikia. Pusė šių ugniakalnių randasi Pacifiko vandenyno apylinkėse, o kiti išsimėtę po visą žemės kamuolį.

Paskutiniai didžiausi išsiveržimai buvo iš dviejų ugniakalnių: Italijoje, netoli Neapolio miesto esančio Vezuvijaus 1882 metais įsiveržimas buvo toks milžiniškas, kad išsiveržusi iš žemės vidurių jėga nuplėšė vieną penktadalį milžiniško kalno kaukuro. O metams praslinkus, 1883 metais išsiveržė ant vulkaniškos salos esantis Krakato ugniakalnis. Čia sprogimas buvo toks baisus, kad sujudintas oras sugriovė už šimto mylių Java saloj esančius namus. O drebantis garsas buvo girdimas už 1,400 mylių esančiame Bangkoke, Siame.

Išsiveržusi iš ugniakalnių vulkaniškos lavos srovė kartais yra ant tiek stora, kad viduje karštis pasilieka net iki dvidešimts metų. Vulkanų išsiveržimai kartais net keletai metų atvėsina visą žemės temperatūrą. Tas paeina ne iš žemėje karščio sumažėjimo, bet delto, kad vulkanų katastrofos į orą pasėja daugybę dulkių, kurios pastoja karštiesiems saulės spinduliams kelią.

Etna ugniakalnio pašlaitėse, kiekvienoj ketvirtainėj mylioj gyvena net po 930 žmonių. Nežiūrint didelio susikimšimo ir to fakto, kad laike 80 išsiveržimų šis ugniakalnis palaidojo pusantro milijono žmonių, pašlaičių gyventojai jaučiasi laimingais ir nepaiso kiekvienoj minutėj gręsiančio pavojaus.

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla